

LIIFAI teeb

Ki jiin Liifai teeb gbouj na po

Liifai teeb na din tee Israel booru piik nan njanlee na yenne. Yennu din gann njamme ki bi tee toontunna nba sii mann maruŋ ki teeno. Mannteeb na din tee Liifai teebe. Gbouj na beerit Liifai teeb toona poe. Baatusir ni, bi yi gbouj mane Lefitikus.

Ki jiin maruŋ nba ki bi jokit munn na po

¹ Ki Yennu yiin Moses, ki pak nanao, ɲoo Yennu lanbouj na ni, ² ki turo sennu nba ki Israel teeb tuu sii waa, yoo nba ki bi yaa bin mann bi maruŋ.

Li-i tee ki bi soo yaa wun jii u bonkobuk ki mann maruŋ ki tur Yennu, li daano n baar nan u nei ni yeno, koo u pei ni yeno, koo u buunii ni yeno. ³ Li-i tee ki u jikit u nei na yenoie ki saa joo muu ki mann maruŋu, wun jii naajak nba ki moƙ danj u gbanu paak. U saa baar nann Yennu lanbouj na tammob nie, ki Yennu n fit gaaro. ⁴ Li joo saa paan u nii naab na yur paak. Ki Yennu saa gaar naab na, ki lii tee maruŋ nba saa wuur joo na biit. ⁵ Bi saa kpi naab na lenj, ki mannteeb nba tee Aaronn bonjai na saa jii son na ki tur Yennu, njan jii ki lia maruŋ binbintir lotii nanna nba be lanbouj tammob ni na. ⁶ U saa nya bonkobuk na ki pato. ⁷ Ki mannteeb na saa paan daat binbintir na paak njan fia muu.

⁸ Ki bi saa paan bonkobuk na nant muu na paak, ki pukin u yur nan u kpapana. ⁹ Joo na saa wuur bonkobuk na nook ni nant nan u nanii taa, ki manntoo na n joo li kur muu maruᅇ binbintir na paak. Ki Yenpiinii maᅇ nubiru saa maᅇ Yennu.

¹⁰ Li-i tee ki joo na jikit u pei ni yeno, koo u buunii ni yeno a wun mann maruᅇ, lii tee bonjak, ki daa mok dan. ¹¹ U saa kpiu maruᅇ binbintir na diitu po, ki manntoo na saa jii u son ki lia binbintir na lotii ᅇanna na. ¹² Joo na-i pat pat ki gbenni, manntoo na saa jii nant na ki paan muu na paak, ki bia pukin yur nan kpapana. ¹³ Joo na saa wuur bonkobuk na nook ni nant, nan u nanii taa, ki manntoo na n jii ki tur Yennu, ki joo li kur muu, binbintir na paak. Ki Yenpiinii maᅇ nubiru saa maᅇ Yennu.

¹⁴ Li-i tee ki joo na jikit bonyuyukue a wun joo muu ki mann maruᅇ, wun jii lanjerik koo ᅇmann. ¹⁵ Ki manntoo na saa jii ki baar nann binbintir na boor. U saa fokit u yur, ki joor muu, binbintir na paak, ki u som-ii toot binbintir na loka ni. ¹⁶ U saa liar u gbalinfiar nan linba be li ni, ki lu yondo po, siaminba ki tanpent doo na, ¹⁷ ki soor u kpinkpant ki lito, ᅇaan daa tabitir u kpinkpant maᅇ, ki ji joou muu, binbintir na paak. Ki Yenpiinii maᅇ nubiru saa maᅇ Yennu.

2

Ki jiiᅇ jeet Yenpiinii po

¹ Li-i tee soo baar nan jeet ki li tee Yenpiinii ki teen Yennu, li kpaa talas ki lii tee yonᅇanin, ki moon kpanᅇanin nan bonnunubit li paak, ² ᅇaan

ji baar nann mannteeb nba tee Aaronn bonjai na boor. Ki manntoo na saa finn yon nba nmat kpan na niipuk, ki bia jii bonnunubit na kur, ki joor muu, maruŋ binbintir na paak, ki lin wann nan bi jii li kur ki tur Yennu-wa. Ki jeet Yenpiinii maŋ nubiru saa maŋ Yennu. ³ Ki jeet nba tenn na ji sii tee manntoo yar. Li jeet tee kasiie, kimaan linba ki bi bo mann maruŋ na, li waame na.

⁴ Yenpiinii na-i tee boroboro nba ki bi pur li diiuk niŋ, i daa pukii datiŋ leŋi. Ii n̄aan ki lii kpakii, ki nmat yon nan kpanjanin, koo ki teen lilaat ki mir kpanjanin.

⁵ Li-i tee ki Yenpiinii na tee boroboro nba siin sipiok ninjie, lin nmat yon nan kpanjanin ki sinnir, n̄aan daa tee datiŋ leŋi, ⁶ ki potir buri buri, ki kpaar kpan li paak, ki jii pi.

⁷ Li-i tee ki Yenpiinii na tee boroboro nba siin seŋ ninjie, lin nmat yon nan kpanjanin. ⁸ Jiin ki baar nann ki tan tur manntoo ki lii tee Yenpiinii, ki manntoo na saa saan nann, maruŋ binbintir na boor, ⁹ ki bokitir waan, ki lin wann nan bi jii li kur ki tur Yennu-wa. Ki u saa joor muu binbintir na paak. Ki jeet Yenpiinii maŋ nubiru saa maŋ Yennu. ¹⁰ N̄aan jeet nba saa biar na sii tee mannteeb yar; li jeet tee kasii, kimaan linba ki bi bo mann maruŋ na, li waame na.

¹¹ Jeet nba tee Yenpiinii ki i jikit ki teen Yennu na, datiŋ daa pukii leŋ. I daa ban jikit datiŋ, koo siat, ki pukii jeet po ki teen Yennu. ¹² Japaant nba ki i tuu saa jaan sinsinn, binn kur ni na, ii tuu jii ki tur Yennu, n̄aan i tuu daa jokitir muu binbintir na paaki. ¹³ Ii tuu teen yaarin, jeet nba tee Yenpiinii kur ni, kimaan yaarime see molor

nba be yimm nan Yennu sinsuuk ni na taar ni. Ii tuu teen yaarin, jeet Yenpiinii kur ni. ¹⁴ I-i tuu kii jii i sinsinn japaant, ki yaa yin tur Yennu, yin pur ki turɔ. ¹⁵ Ii tuu pukin kpanjanin nan bonnunubit li paak. ¹⁶ Ki manntɔɔ na saa jii jeet nan kpan na waan ki joo muu, ki lin wann nan li kur tee Yennu yare, ki bia joo bonnunubit na kur muu, ki lii tee jeet piinii ki tur Yennu.

3

Ki jiiin weinanleeb Yenpiinii po

¹ Li-i tee ki i sɔɔ yaa wun pi u bonkobuk ki lii tee weinanleeb Yenpiinii, lii tee naajak koo naasar, ɲaan daa mɔk daji. ² Li daanɔ n paan u nii bonkobuk na yur paak, ɲaan kpiu, Yennu lanbouɲ tammɔb ni. Ki mannteeb nba tee Aarɔnn bonjai na saa jii u sɔn na, ki lia maruɲ binbintir lotii ɲanna na kur po, ³ ɲaan jii u nant na, ki lii tee jeet piinii ki tur Yennu: Kpapana nba kur be u nɔɔk ni, ⁴ nan yaanninbina nan kpapana nba taab li paak, nan pɔɔr. ⁵ Ki manntɔɔ na saa joo linba na kur muu, maruɲ binbintir na paak, ki bia pukin linba kur jokin muu. Ki jeet Yenpiinii maɲ nubiru saa maɲ Yennu.

⁶ Li-i tee ki i jii peeuk koo buukuie, ki saa teen weinanleeb piinii, u saa fit kii tee bonjak koo bonsar, ɲaan daa mɔk daj. ⁷ Li-i tee ki joo piin u peeuk, ⁸ wun paan u nuu peeuk na yur paak, ɲaan kpiu lanbouɲ na tammɔb ni. Ki manntɔɔ na saa lia u sɔn, maruɲ binbintir lotii ɲanna na kur po, ⁹ ɲaan jii nant na, ki lii tee jeet Yenpiinii ki tur Yennu: li kpapana, nan li

jokpikir, ki lin ŋmaar nyi boonkoruŋ ni, nan kpapana nba kur taab nook ni bona paak, ¹⁰ nan yaanninbina nan kpapana nba taab li paak, nan pɔɔr. ¹¹ Ki manntɔɔ nba tuun li yoo na saa joo li kur muu, maruŋ binbintir na paak. Ki li sii tee jeet Yenpiinii ki teen Yennu.

¹² Li-i tee ki joo piin u buuk, ¹³ wun paan u nuu buuk na yur paak ŋaan kpiu, lanboun na tammɔb ni. Ki manntɔɔ na saa lia u sɔn, maruŋ binbintir lotii ŋanna na kur po, ¹⁴ ŋaan jii nant na ki lii tee jeet Yenpiinii ki tur Yennu: kpapana nba kur taab nook ni bona paak, ¹⁵ nan yaanninbina nan kpapana nba taab li paak, nan pɔɔr. ¹⁶ Ki manntɔɔ saa joo li kur muu, maruŋ binbintir paak, ki li sii tee jeet Yenpiinii nba saa maŋ Yennu. Kpapana na kur sii tee Yennu yare. ¹⁷ Israel nisɔɔ daa di bonkobuk kpapana koo u somi. Linba na tee koore ki tur Israel teeb, baa lek be siaminba kur mɔkmɔk nan mɔkmɔk.

4

Ki jiin Yenpiinii nba saa piin biit nba ki nirɔ kpet tun po

¹ Ki Yennu yet Moses ² a wun pak ki tur Israel teeb nan wunba tun yanbomm ki biir Yennu sennu, ŋaan bo ki mi li po, waa saa teen bianjinbae na ki nyi biit ni.

³ Li-i tee mannteeb yudaanɔi-e tun biit, ki baar nan jakint niib paaki, u saa baar nan naajabir nba ki mɔk danɔ, ki mann maruŋ ki tur Yennu, u biit paak. ⁴ U saa baar nan naajak na, lanboun tammɔb ni, ki paan u nuu naajak na yur paak,

ɲaan kpiu Yennu tɔɔnn. ⁵ Ki mannteeb yudaano na saa jii naajak na sɔn waan, ki koo nann lanbouŋ na ni. ⁶ U saa suunt u niibir sɔn na ni, ki set kasii chinchenn nba jɔɔn na tɔɔnn po, ɲaan mii taar munlore, ⁷ ki bia saa mii sɔn na, bonnunubit binbintir na yina paak, linba be lanbouŋ na nɔɔk ni na. U saa kpaar sɔn nba biar na, binbintir nba ki bi tuu jokin maruŋ bona li paak na nyakir ni, ki li be lanbouŋ tammɔb boor. ⁸ U saa jii naajak na kpapana kur, nan nɔɔk ni bona kpapana, ⁹ nan yaanninbina, nan kpapana nba taab li paak, nan pɔɔr. ¹⁰ Manntoo na saa jii kpapana na ki joor muu, maruŋ binbintir nba ki bi jokit muu li paak na, ki tun nan bianjinba ki u tuu jikit weinanleeb Yenpiinii bonkobit kpapana ki tuun na. ¹¹ U saa jii u gbouŋ, nan u nant kur, nan u yur, nan u taa, nan u nɔɔk ni bona kur, ki pukin u nɔɔnii, ¹² ki nyi nann kaan na kpin, siaminba teen kasii, ki tee siaminba ki bi mo tanpent, leŋe ki u saa joor, daat muu ni.

¹³ Li-i munii tee ki yimm Israel teeb kurie tun yanbomm ki biir Yennu sennu, ɲaan bo ki mi li po, ¹⁴ yoo nba ki i tan bann i biit na, i kur n baar nan naajabir, ki lii tee yanbomm Yenpiinii. Bi saa baar nano Yennu lanbouŋ boore. ¹⁵ I saakab saa paan bi nii naajabir na yur paak, ɲaan kpiu leŋ. ¹⁶ Mannteeb yudaano na saa wat sɔn na waan, ki koo nann lanbouŋ na ni, ¹⁷ ki suunt u niibir sɔn na ni, ki set chinchenn nba jɔɔn na tɔɔnn po, ɲaan mii taar munlore, ¹⁸ ki bia mii sɔn na bonnunubit binbintir na yina paak, linba be lanbouŋ na nɔɔk ni na. U saa kpaar sɔn

nba biar na, binbintir nba ki bi tuu jokin maruŋ bona na nyakir ni, ki li be lanbouŋ na tammɔb boor. ¹⁹ Ki u saa jii kpapana na kur ki joor muu, maruŋ binbintir na paak. ²⁰ U saa jii naajak na, ki tun nan waa tuu jikit naajak nba tee yanbɔmm Yenpiinii ki tuun bianŋinba nae. Nnae ki u saa tun ki lin wuur niib na biit, ki Yennu saa nyik chabib. ²¹ Ki u saa jii naajak na ki nyi nana kaan kpin, ki saa joou muu nan bianŋinba ki u tuu joo naajak nba ki bi kpiiu, ɲɔɔ manntɔɔ biit paak na. Maruŋ man boorue saa nyinn niib bi biit ni.

²² Ki li-i tee doo tɔɔndaanɔie tun biit, ki biir Yennu sennu, ɲaan bo ki mi li po, ²³ yoo nba ki li tan fiit ki wannɔ nan waa tume na, wun baar nan u Yenpiinii, ki lii tee bujak nba ki mɔk danj. ²⁴ U saa paan u nuu bujak na yur paak, ɲaan kpiu, maruŋ binbintir tɔɔnn po, siaminba bi tuu kpi Yenpiinii bonkobit nba ki bi tuu jokit muu na. Yenpiinii na maruŋo saa nyinn niib bi biit ni. ²⁵ Manntɔɔ na saa suunt u niibir bonkobuk na son ni, ki suu suu maruŋ binbintir na yina paak, ɲaan kpaar mɔɔn son nba biar na, binbintir na nyakir ni, ²⁶ ki ji joo kpapana na kur muu, binbintir na paak, nan waa tuu joo weinanleeb Yenpiinii bonkobit kpapana muu bianŋinba na. Nna bannue, ki manntɔɔ na saa mann maruŋ, ki li tee tɔɔndaanɔ biit paak. Ki Yennu saa nyik chabɔ.

²⁷ Li-i munii tee niib na yenɔie bo kpet tun yanbɔmm ki biir Yennu sennu, ²⁸ yoo nba ki li tan fiit ki wannɔ, li tee wun baar nan bunaane, wunba ki mɔk danj, ki mann maruŋ. ²⁹ U saa paan u nuu buuk na yur paak, ɲaan kpiu,

maruŋ binbintir na gaŋ po, siaminba ki bi tuu kpi Yenpiinii bonkobit nba ki bi jokit muu na. ³⁰ Manntɔɔ na saa suunt u niibir bonkobuk na sɔn ni, ki suu suu maruŋ binbintir na yina paak, ŋaan kpaar mɔɔn sɔn nba biar na, binbintir na nyakir ni, ³¹ ki paat kpapana na kur, nan waa tuu paatir weinanleeb Yenpiinii bonkobit kpapana bianjinba na, ki joor muu, maruŋ binbintir paak, ki li nubiru saa maŋ Yennu. Nna bannue ki manntɔɔ na saa mann maruŋ, ki li tee jɔɔ na biit paak, ki Yennu saa nyik chabɔ.

³² Li-i tee ki jɔɔ baar nan peeuk a lii tee u yanbɔmm paak Yenpiinii, Yenpiinii maŋ sii tee penaaunɔ, ŋaan daa mɔk daji. ³³ U saa paan u nuu peeuk na yur paak, ŋaan kpiu, maruŋ binbintir na gaŋ po, siaminba bi tuu kpi Yenpiinii bonkobit nba ki bi tuu jokit muu na. ³⁴ Manntɔɔ na saa suunt u niibir bonkobuk na sɔn ni, ki suu suu maruŋ binbintir na yina paak, ŋaan kpaar mɔɔn sɔn nba biar na, binbintir na nyakir ni, ³⁵ ki paat kpapana na kur, nan waa tuu paatir weinanleeb Yenpiinii bonkobit kpapana bianjinba na. Ki u saa joor muu, maruŋ binbintir paak, ki pukin jeet nba tee Yenpiinii ki tur Yennu. Nna bannue ki manntɔɔ na saa mann maruŋ, ki li tee jɔɔ na biit paak, ki Yennu saa nyik chabɔ.

5

Ki jiin yanbɔmm Yenpiinii po

¹ Bariii nba na boorue kpaa talas nan yanbɔmm Yenpiinii.

Li-i tee ki bi yiin soɔ, a wun tur siara ki jiin linba ki u la, koo ki bia gbat buut ni, ɲaan ki u yêt wun pak linba ki u ninbinn la, ki u tubir bia gbatii, wun la tubdatu li paak.

² Li-i tee ki soɔ kpet sii linba ki tee kasii, nan bonkob-kpeenn nna, u be jakint ni ki mɔk biit yoo nba ki u bann waa tun linba na.

³ Li-i tee ki soɔ kpet sii jakint nba nyii nisaarik niɲ, ki tee bonbiir, laa lek tee linba kur, daano maɲ be jakint ni, yoo nba ki u bann waa tun linba na.

⁴ Li-i tee ki soɔ tur mɔsonn jatii, laa tee bonɲann koo bonbiiri, ɲaan yoo nba ki u bann nan u sat mɔb na jatiwa na, li tee biite.

⁵ Ki li-i tee linba na kur ki niro tumi, wun fiit u mɔɲ yanbomm. ⁶ U biit paak, wun baar nan penaaɲ koo bunaauɲ, ki lii tee piinii ki tur Yennu, ki manntɔɔ na saa jii ki mann maruɲ, ki li tee joo na biit paak.

⁷ Li-i tee ki joo na namii ki kan la peeuk koo buuk u biit paak, ɲann wun baar nan ɲmana banlee koo lanjerii banlee, yeno-ii tee u yanbomm Yenpiinii, ki loo na mun-ii tee maruɲ nba jokit muu Yenpiinii. ⁸ Ki u saa baar nann ki tur manntɔɔ, ki wun sint jii yanbomm ɲmann koo lanjerik na ki mann maruɲ. U saa ɲman konn ɲmann na turu, ɲaan nyik yur na ki daa fokitir. ⁹ U saa mii li son waan maruɲ binbintir na loka ni, ɲaan son nba biar na saa lo sik binbintir na nyakir ni. Maruɲ nba nae saa nyinn biit. ¹⁰ Ki u bia saa jii ɲmanleer koo lanjerleek na ki mann maruɲ, ki li sii tee maruɲ nba jokit muu nan bianɲinba ki Yennu wann na. Nna bannu ki

manntoo na saa mann maruŋ, ki lii tee joo na biit paak, ki Yennu saa nyik chabo.

¹¹ Li-i tee joo na kan fit la ŋmana banlee koo lanjerii banlee, ŋann wun baar nan yon borik-gbinn, ki lii tee u biit Yenpiinii. U daa ŋmat kpan li ni koo ki tee bonnunubit, kimaan li tee yanbomm Yenpiinii maruŋo, li ki tee jeet Yenpiinii maruŋ kaa. ¹² U saa baar nann manntoo boor, wunba saa finn yon na nan u niipaun, ki li saa wann nan li kur jii ki tur Yennu-wa. Ki manntoo na saa joor muu, maruŋ binbintir na paak, ki lii tee jeet Yenpiinii maruŋ. Ki li sii tee Yenpiinii nba saa nyinn biit. ¹³ Nna bannue ki manntoo na saa mann maruŋ ki li tee joo na biit paak, ki Yennu saa nyik chabo. Ki yon nba biar na sii tee manntoo yar, nan jeet Yenpiinii maruŋ nba tuu tee manntoo yar na.

Ki jiin Yenpiinii pann panu po

¹⁴ Ki Yennu tur Moses sennii na: ¹⁵ Li-i tee ki soo kpet tun biit, nan waa ki tur Yennu linba tee u yar na, u saa baar nan pejak koo bujak nba ki mok danj, ki tur Yennu. Ki bonkobuk na pann sii tee nan baa tuu jiar niro paatii bianjinba na.

¹⁶ Ki u saa pa linba tee Yennu yar na, ŋaan bia pa li bokitu munŋmu ni yennkoo ki pukin, ki jii tur manntoo. Ki manntoo na saa jii bonkobuk na ki mann maruŋ, ki li sii tee joo na biit paak, ki Yennu saa nyik chabo.

¹⁷ Li-i tee ki soo kpet ki tun biit ki biir Yennu sennii na yenn, u mok biit ki saa la tubdatu li paak. ¹⁸ U saa baar nan pejak koo buuk nba ki mok danj ki tur manntoo, ki bonkobuk na pann

sii tee nan waa bo saa pa biit Yenpiinii bianjinba na. Ki manntoo na saa jii ki mann maruŋ, ki li sii tee joo nba tun ki biir ŋaan ki ki mi na paak, ki Yennu saa nyik chabo. ¹⁹ Ki li sii tee biit nba ki u tun ki biir Yennu na paatii.

6

¹ Yennu din tur Moses sennii nae: ² Li-i tee ki i soo tun ki biir Yennu, ki yet wun jiin linba ki u loo Israel nirɔ bo nyik u boor, koo ki jan u loo, koo ki ŋmab u loo, ³ koo ki tokir u loo bont ŋaan noi ki por nan u ki lar, ⁴⁻⁵ li-i tee ki i soo tun biit na booru, li ŋan ki wun jiin linba kur ki u dii fobit na, ki bia pukin li bokitu munŋmu ni yennkoo ki tur bondaanɔ, daar nba ki u biit nyii paanu na. ⁶ U saa baar nan pejak koo bujak nba ki mok dan, ki tur manntoo ki lii tee u paatii ki teen Yennu. Bonkobuk na janir sii tee nan waa bo saa pa u biit Yenpiinii bianjinba nae. ⁷ Ki manntoo na saa mann maruŋ, ki lii tee joo na biit paak, ki Yennu saa nyik chabo.

Ki jiin maruŋ nba ki bi jokin muu munn na po

⁸ Ki Yennu pak nan Moses ⁹ a wun tur Aarɔnn nan u bonjai sennu nba jiin Yenpiinii maruŋ joonu po. Yenpiinii nba ki bi sii jokin na sii biat maruŋ binbintir paake nyotunmunn, ŋaan ki muu kpan di. ¹⁰ Ki manntoo nba sii lia liatfoouk nan kurtajinn na sii nyint tanpent nba biat maruŋ binbintir na paak, kii birin kii bokint binbintir na. ¹¹ Wun ŋamm ki lebit u liant, ŋaan nyinn tanpent na kaan na kpiŋ, siaminba tee kasii boor. ¹² Muu nba be binbintir paak na kpan

sii die, ki daa kpeenti. Ki sanyiok kur manntoo na tuu saa paan daat li paak, ki namm bir maruŋ nba saa joo muu na, ki ji joo kpapana nba tee weinanleeb Yenpiinii. ¹³ Muu na-ii kpani di ki daa kpeenti.

Ki jiin jeet Yenpiinii po

¹⁴ Linba nae tee sennu ki jiin jeet Yenpiinii po: Aaronn bonjai-e tuu saa jii jeet Yenpiinii na, ki tur Yennu, maruŋ binbintir na tooon po. ¹⁵ U saa finn yon nan kpan na, nan u niipaun, ki bonnunubit na sii paa yon na paak, ki joor muu binbintir na paak, ki lin wann nan li kur jii ki tur Yennu-wa. Ki jeet Yenpiinii maŋ nubiru saa maŋ Yennu. ¹⁶⁻¹⁷ Jeet nba biar na, mannteeb na saa di li kur. Bin tuu teenir boroboro naan daa nmat datinj len, ki dir siaminba tee kasii boor, Yennu lanbouŋ dindouŋ ni. Yennu-e tur mannteeb na, a lii tee bi jeet Yenpiinii tor. Li tee kasii nan yanbomm Yenpiinii nan biit pann panu Yenpiinii nba tee kasii bianinba nae. ¹⁸ Aaronn yaaboona nba tee bonjai kur tuu saa di Yenpiinii nba ki bi jikit ki teen Yennu na. Bi sii tun mok bi tore, Yenpiinii nba kur teen Yennu na ni. Wunba kur saa siir, see ki u tee kasii.

¹⁹ Yennu-e tur Moses sennii nba na: ²⁰ Daar nba ni ki bi saa moon kpan Aaronn nan u bonjai yura paak, ki koomm Yennu toona ni, daar maŋ nie ki bi saa tur Yennu piinii, ki lii tee yon bokik-gbinn, kii tee nan daar kur jeet piinii na. Bi tuu saa bokitir waan sanyiok ni, ki tan tontir daajoouk. ²¹ Bin tuu nmat nan kpan ki sinnir sipiok ni, ki nmit-nmitir, ki jii tur Yennu, ki lii tee

jeet Yenpiinii, ki jeet maŋ nubiru saa maŋ Yennu. ²² Aarɔnn yaaboona ni, wunba tee mannteeb yudaano, sii yoo mann Yenpiinii maruŋ nae, yoo nba baat kur. Bin tuu joo li kur muu, ki li tee maruŋ ki teen Yennu. ²³ Jeet Yenpiinii nba kur ki manntoo tur, soo daa dir; ii tuu joo li kur muu.

Ki jiin yanbomm Yenpiinii po

²⁴ Ki Yennu yet Moses ²⁵ a wun tur Aarɔnn nan u bonjai sennu ki jiin yanbomm piinii po: Bonkobuk nba tee yanbomm Yenpiinii maruŋ yar, yin kpiu maruŋ binbintir tooonn po, siaminba ki i tuu kpi bonkobit nba jokit muu na. Linba na tee kasii maruŋo. ²⁶ Mannteeb nba mann bonkobit maŋ maruŋ na n tuu ŋman nant na, kasii boor, Yennu lanbouŋ na dindouŋ ni. ²⁷ Wunba koo linba kur saa siir, see ki bi tee kasii. Li-i lekii tee liant tarin bonkobuk na son, yin wuurir kasii boor. ²⁸ Li-i tee ki i yakin nant maŋ yokbobir niŋie, yin yeer bobir maŋ. Li-i munii tee kutbobir niŋie, yin sokirir fanu, ki garintir. ²⁹ Bonjai nba kur nyii mannteeb maaru ni saa fit ŋman maruŋ na nant, kimaan li tee kasiie. ³⁰ Njaan li-i tee ki i jii bonkobuk na son ki koo lanbouŋ na ni, ki mann maruŋ ki nyinn biit, ŋann i daa ŋman bonkobuk maŋ nant, ii joor muu.

7

Ki jiin Yenpiinii pann panu po

¹ Sennu nba nae tee yaa sii pa i biit paak Yenpiinii. Piinii maŋ set tee kasiie. ² Ii kpi Yenpiinii bonkobuk na, maruŋ binbintir na tooonn po,

siaminba ki i kpi bonkobit nba ki bi jokin muu na. Li jii u son ki lia binbintir na loka nanna na, ³ ki nyinn u kpapana na kur ki mann maruŋ binbintir na paak: Li jokpikir nan kpapana nba taab nook ni bona paak, ⁴ nan li yaanninbina nan kpapana, nan pɔɔr, ii nyinn li kur ki mann maruŋ. ⁵ Ki manntɔɔ na saa jii kpapana na kur ki joo muu, binbintir na paak, ki li sii tee jeet piinii ki teen Yennu, ki bia tee biit panu Yenpiinii. ⁶ Bonjai nba kur nyii mannteeb maaru ni saa fit di li jeet, n̄aan ii tuu dir kasii boor, kimaan jeet na set tee kasiie.

⁷ Senn yennkɔɔe be ki kɔab dia yanbɔmm Yenpiinii nan biit panu Yenpiinii. Ki manntɔɔ nba mann li maruŋo yen li nant. ⁸ Manntɔɔ nba mann bonkobuk nba jokin muu na maruŋ, li gbouŋ tee u yare. ⁹ Jeet piinii nba kur ki i purir boroboro diiuk ni, koo ki sinnir sipiok niŋ, li tee manntɔɔ nba jii ki tur Yennu na yare, ¹⁰ n̄aan jeet piinii nba tee jekaata, li-i lekii n̄mat nan kpan koo bonyanni, li tee Aarɔnn bonjai nba tee mannteeb na yare, bin biitir deede bi taŋmiɔŋ ni.

Ki jiiŋ weinanleeb Yenpiinii po

¹¹ Linba nae tee sennu ki jiiŋ weinanleeb Yenpiinii nba ki i saa jii ki tur Yennu na po. ¹² Li-i tee ki sɔɔ mann maruŋ na booru, ki li tee niipoturu, wun baar nan bonkobuk nan boroboro nba ki n̄mat datinŋ. Li-i tee boroboro nba n̄mat kpan ki kpakii, koo lilaat nba ki bi far kpan, koo lilaat nba ki bi jii yon nba n̄mat kpan ki sinnir, ¹³ ki bia pukin boroboro nba n̄mat datinŋ. ¹⁴ Ki manntɔɔ na saa nyinn kunn kunn li

kur ni, ki mann maruŋ. Ki li sii tee piinii nba be li kuukoo ki teen Yennu. Li tee manntoo nba jii bonkobuk na son ki mii binbintir paak na yare. ¹⁵ Ii nman bonkobuk na nant daar nba ki i mann maruŋ na, ki daa tent u nant ki li yentir sanyioku.

¹⁶ Li-i tee ki i soo baar nan u weinanleeb Yenpiinii a wun gbeen u mōsonn, koo ki li tee u yanboo Yenpiinii, li ki tee sennu kaa nan yin di li kur daar nba ki i mann maruŋ na, n̄aan linba biar, i saa fit dir li sanyafannuk. ¹⁷ Nant nba kur tenn ki saa tuu daa n̄antaa, yin joor muu. ¹⁸ Li-i tee ki soo nman nant maŋ daa n̄antaa daar, Yennu kan gaar daano maŋ piinii, li kan pukino siari; nant na sii tee jakinte, ki wunba nmamir saa la tubdatu li paak. ¹⁹ Li-i munii tee ki nant na sii linba ki tee kasii, soo daa nman, ii joor muu.

Daano nba be fanu saa fit nman maruŋ na nant. ²⁰ N̄aan wunba ki tee kasii-i nmami, u ji kii tee Yennu niib na yeno. ²¹ Ki wunba mun bia sii linba ki tee kasii, n̄aan nman maruŋ na nant, laa tee nisaarik jakint koo bonkobuk yarie, u ji kii tee Yennu niib na yeno.

²² Yennu tur Moses sennii nba waa nae ²³ a wun yet Israel teeb a: Soo daa nman naab koo peeuk koo buuk kpapana. ²⁴ Bonkobuk nba kpo u t̄ioŋ, koo muuk ni bonkobuk sooro, bi daa nman u kpapana. Bi saa fit j̄iir ki tun nan siar, n̄aan daa nman. ²⁵ Bonkobuk nba ki bi mann maruŋ, ki li tee jeet Yenpiinii ki teen Yennu, daano nba nman li kpapana, u ji kii tee Yennu niib na yeno. ²⁶ Siaminba kur ki Israel niib be, bii mi ki bin di bonyuyuk koo bonkobuk son. ²⁷ Wunba kur biir sennu na, u ji kii tee Yennu niib na yeno.

²⁸ Ki Yennu ṅamm tur Moses sennii nba waa na ²⁹ a wun yet Israel teeb a: Wunba kur baat nan weinanleeb Yenpiinii, wun nyinn u piinii maṅ ni waan ki tur Yennu. ³⁰ Wun diar u mɔṅ nuu ni, ki lii tee jeet Yenpiinii ki tur Yennu. Wun baar nan bonkobuk na kpapana nan kubitir, ki tur Yennu, ki lii tee burchinpiinii. ³¹ Ki manntɔɔ na saa joo kpapana na, maruṅ binbintir paak, ṅaan ki kubitir na sii tee mannteeb yar. ³² Bi saa jii bonkobuk na diitu naṅ, ³³ ki tur manntɔɔ nba jii sɔn nan kpapana ki mann maruṅ, ki lii tee weinanleeb Yenpiinii na. ³⁴ Bonkobuk na kubitir nan u diitu naṅ na tee burchinpiinii, ki Yennu nyinnir Israel teeb boor ki tur mannteeb. Linba nae ki Israel teeb kur sii teen mannteeb mɔkmɔk nan mɔkmɔk. ³⁵ Jeet Yenpiinii bokitir nba nae ki bi din senn a lii tee Aarɔnn nan u bonjai yar, daar nba ni ki bi nyinnib a bii tee mannteeb na. ³⁶ Daar maṅ nige ki Yennu din senn Israel teeb a bii teen mannteeb Yenpiinii bokitir na. Ki lii sii yɔɔ tee bi tor, maaru kur nba baat ni.

³⁷ Sennii nba nae dia mujoonu Yenpiinii, nan yanbɔmm Yenpiinii, nan biit Yenpiinii, nan mannteeb gannu Yenpiinii, nan weinanleeb Yenpiinii. ³⁸ Sennu nba nae ki Yennu tur Moses, Sainai jɔɔr paak, kunkoouk na paak, daar nba ni ki u wann Israel teeb a bii baat nan bi Yenpiinii kii teenɔ na.

8

*Aarɔnn nan u bonjai-e sii tee mannteeb
(Nyinu 29.1-37)*

¹ Ki Yennu yet Moses a, ² “Jiin Aarɔnn nan u bonjai ki baar namm n lanbouŋ tammɔb ni, kii dia mannteeb liant nan kpan nba ŋammit na, nan naajapaŋ nba sii tee yanbɔmm Yenpiinii na, nan pejai banlee, nan boroboro nba ki ŋmat datiŋ, li mun kpanchibuk, ³ ki bia taan Israel teeb kur leŋ.”

⁴ Ki Moses tun nan Yennu nba wannɔ na. Niib na nba taan boyennkɔɔ boor ki gbenn, ⁵ ki u yetib a, “Maa yaa man tun linba na tee linba ki Yennu wannin a man tume.”

⁶ Tɔn, ki Moses nyinn Aarɔnn nan u bonjai na, niib na tɔonn po, ki wurib, ⁷ ki lann Aarɔnn liatbik nan liatfoouk, ki bia bobin gbanboobir u siak ni, ki lannɔ liatjabik ki li sik baar u siak ni, ŋanne ki bi yir efod, ki bia bobin li gbanluukir u siak ni, ⁸ ki jii jafagbenjir ki lur tabin u parbiir paak, ki wuun bona nba ki bi yir Yurim nan Tumim* jafaa maŋ ni, ⁹ ki yirimɔ yufintu, ki tabin kasii salinbann, yufintu na paak, tɔonn po, nan bianjinba ki Yennu wannɔ na.

¹⁰ Moses din jii kpan nba ŋammit nae ki mii mii Yennu lanbouŋ na ni, nan bona nba be leŋ kur paak. Nna bannue ki u teen li kur Yennu yar, ¹¹ ki jii kpan na waan ki mii maruŋ binbintir nan li bona kur nba paa li paak, nan kutsɔŋ nan linba ki li sii tɔɔ li paak, taar munlore, ki teen nna, a wun teen li kur Yennu yar, ¹² ki mɔɔn kpan maŋ Aarɔnn yur paak, ki li wann nan u tee Yennu yɔɔe. ¹³ Li poor po ki Moses yiin Aarɔnn bonjai na ki bi baar u tɔonn. Ki u lannib liata, ki bobin

---

* **8:8** 8.8 Bi din dia bona nba ki bi yir Yurim nan Tumim nae ki bant Yennu loomm.

gbanbooba bi sai ni, ki bia yirin fokirii bi yura paak, nan bianjinba ki Yennu wannɔ na.

¹⁴ Tɔn, ki Moses jii naajapaŋ nba tee yanbɔmm Yenpiinii na, ki te Aarɔnn nan u bonjai paan bi nii naab na yur paak. ¹⁵ Ki Moses kpii u ki jii u sɔn, ki suu u niibir sɔn na ni, ŋaan suu suu maruŋ binbintir yina ŋanna na, a wun teenir Yennu yar, ki kpaar sɔn nba biar na ki mɔɔn binbintir na nyakir ni. U tun nna bannue a lii tee kasii, ki bia tee Yennu yar. ¹⁶ Ki Moses tabit kpapana nba kur taab nɔɔk ni bona paak, nan pɔɔr paak, nan yaanninbina nan li kpapana kur, ki joor muu, maruŋ binbintir na paak, ¹⁷ ki jii naajak na bonlia nan u gbouŋ nan nant ki joor muu, kaan na kpiŋ, nan bianjinba ki Yennu wannɔ na.

¹⁸ Ki Moses bia baar nan pejak, ki li tee mujoonu Yenpiinii, ki Aarɔnn nan u bonjai paan bi nii peeuk na yur paak. ¹⁹ Ki Moses kpiiu ki lia u sɔn maruŋ binbintir loka ŋanna na kur po, ²⁰⁻²¹ ki pot pejak na buri buri, ki jii nyun ki wuur nɔɔk ni bona nan nanii, ŋaan joo yur muu nan kpapana nan nant nba kur biar binbintir na paak, nan bianjinba ki Yennu wannɔ na. Mujoonu maruŋ na din tee jeet Yenpiinii, ki li nubiru maŋ Yennu.

²² Ki Moses bia ŋamm baar nan pejak, ki li tee linba ki u saa jii ki kaan Yennu mannteeb. Ki Aarɔnn nan u bonjai paan bi nii peeuk na yur paak. ²³ Ki Moses kpiiu ki jii u sɔn waan, ki suu Aarɔnn niidiitu tublɔn, ki bia suu u diitu niibijabir, nan u diitu taabijabir, ²⁴ ki bia yiin Aarɔnn bonjai na u boor, ki jii sɔn na waan ki

suu bi diitu tublona, ki suu bi diitu niibijabaa, nan diitu taabijaba, ɲaan kpaar son nba biar na ki lia binbintir na loka ɲanna na ni, ²⁵ ki jii kpapana na nan jokpikir nan nook ni bona kpapana kur, nan poor, nan yaanninbina nan li kpapana, nan diitu naɲ, ²⁶ ki nyinn boroboro kunn kpanchibuk nba ki bi teen boroboro nba ki mok datin li ni ki jii tur Yennu na, nan boroboro nba ki bi ɲmat kpan na yenn, nan lilaauk, ki paan li kur kpapana nan diitu naɲ na paak. ²⁷ Moses din jii jeet nba na kur ki kubin Aaronn nan u bonjai nuu nie, ki bi jii tur Yennu ki li tee burchinpiinii. ²⁸ Ki Moses gaar jeet na bi boor, ki joor muu binbintir na paak, ki pukin maruɲ nba jokit muu na paak, ki li tee mannteeb kaanu maruɲ. Linba na tee jeet Yenpiinii maruɲo, ki li nubiru maɲ Yennu. ²⁹ Ki Moses jii kubitir na, ki li tee burchinpiinii ki tur Yennu. Li din tee Moses tore. Moses din tun bont kur nan bianɲinba ki Yennu wannɔ nae.

³⁰ Ki Moses jii kpan nba ɲammit na waan, nan son nba bo be binbintir paak na waan, ki mii Aaronn bonjai nan bi liant paak, ki jii Aaronn nan u bonjai nan bi liant ki tur Yennu, ³¹ ki yet Aaronn nan u bonjai a, “Jiin nant na kii saa nann Yennu lanbouɲ tammɔb ni, ki yakin leɲ, ki ɲman nan boroboro nba be kpanchibuk nba bo tee mannteeb kaanu Yenpiinii yar na, nan bianɲinba ki Yennu wannin na. ³² Nant koo boroboro nba kur biar, yin joor muu. ³³ Ii be man lanbouɲ na tammɔb ni daa ɲanlore, ki saa tuu yoo nba ki i kaanu na maruɲ tan saa gbenn. ³⁴ Yennu-e sennit a ti tun linba ki ti tun

na dinna, a lin nyinn i biit. ³⁵ See ki i biar lanbouŋ tammɔb ni yontunmuna ŋanlore, nan nyɔtunmuna ŋanlore, kii tuun linba ki Yennu wannit. I-i kii tun, i saa kpoe. Linba nae ki Yennu wannin.” ³⁶ Ki Aarɔnn nan u bonjai na tun nan bianjinba ki Yennu wann Moses ki u wannib na.

9

Bianjinba ki mannteeb na piin bi toona

¹ Li daaŋanniin daar ki Moses yiin Aarɔnn nan u bonjai nan Israel saakab na kur, ² ki bet Aarɔnn a, “Jiin naajapaŋ nan pejak, binba ki mɔk daŋ, ki mann maruŋ ki tur Yennu. Naab na sii tee yanbɔmm Yenpiinii, ki peeuk na mun tee mujoonu Yenpiinii, ³ ki yet Israel teeb na ki bin jii bujak ki kpi, ki lii tee yanbɔmm Yenpiinii, ki jii naab nba dii binyennkɔɔ, nan peeuk nba dii binyennkɔɔ, binba ki mɔk daŋ, ki lii tee mujoonu Yenpiinii. ⁴ Bin bia ŋamm baar nan naajak nan pejak ki lii tee weinanleeb Yenpiinii. Bin jiiib ki mann maruŋ ki tur Yennu, ki pukin jeet Yenpiinii nba ŋmat kpan li ni. Bin tun nna kimaan Yennu saa dɔkit bi paak dinna.”

⁵ Ki bi taan linba kur ki Moses wann na ki baar nann, Yennu lanbouŋ tammɔb ni, ki niib na kur lakin leŋ ki set Yennu tɔɔnn. ⁶ Ki Moses yetib a, “Linba nae ki Yennu senn a yin tun, ki u yentu saa dɔkit i paak.” ⁷ Ŋanne ki u yet Aarɔnn a, “Ii saa binbintir na boor ki saa mann yanbɔmm Yenpiinii maruŋ nan mujoonu Yenpiinii maruŋ, ki lin nyinn a biit, ki bia nyinn niib na bi biit ni.

Mant niib na maruŋ, ki lin nyinnib bi biit ni, nan bianjinba ki Yennu senn na.”

⁸ Ki Aarɔnn saan binbintir na boor ki saa kp̄ii naapan na, ki li tee u mɔŋ yanbɔmm Yenpiinii maruŋ. ⁹ Ki u bonjai jii sɔn na ki turo, ki u suunt u niibir li ni, ki suu suu binbintir yina na, ki kpaar sɔn nba biar na binbintir na nyakir ni, ¹⁰ ki joo kpapana na nan yaanninbina nan pɔɔr na binbintir na paak, ki tun nan bianjinba ki Yennu wann Moses na, ¹¹ ŋaan jii li nant nan gbouŋ ki joo muu kaan na kpiŋ.

¹² U din kp̄ii bonkobuk nba tee u mɔŋ mujoonu Yenpiinii na, ki u bonjai jii sɔn na ki turo, ki u lia lia maruŋ binbintir loka ŋanna na kur po. ¹³ Ki bi jii yur nan bonkobuk na nanleet na ki turo, ki u joor muu binbintir na paak, ¹⁴ ki bia wuur nɔɔk ni bona nan nanii, ki paan marunleer nba jokin muu na paak, ki joo muu.

¹⁵ Li poor po ki Aarɔnn ji baar nan niib na Yenpiinii, ki jii buuk nba saa mann niib yanbɔmm paak na, ki kp̄iiu, ki mann maruŋ ki tun nan bianjinba ki u bo teen u mɔŋ yanbɔmm maruŋ paak na, ¹⁶ ki bia baar nan Yenpiinii bonkobuk nba jokin muu na ki mann nan bianjinba ki sennu wann na, ¹⁷ ki jii jeet Yenpiinii na ki finn li yon nan niipauŋ ki joor muu, binbintir na paak. Linba na din pukin daar kur mujoonu maruŋ ni. ¹⁸ Ki u kp̄ii naajak nan pejak na, ki li tee niib na weinanleeb Yenpiinii. Ki u bonjai jii sɔn na ki turo, ki u lia lia maruŋ binbintir loka ŋanna na kur po. ¹⁹ Ki Aarɔnn jii naajak nan pejak na bɔka nba mɔk kpapana, ²⁰ ki paan bonkobit na

kubitir paak, ki saan nann binbintir na boor, ki joo kpapana na muu, binbintir na paak, ²¹ ki jii kubitir nan diitu nanii na, ki li tee burchinpiinii ki tur Yennu, ki tee mannteeb yar, nan bianjinba ki Moses wann na.

²² Yoo nba ki Aarɔnn mann maruŋ ki gbenn na, ki u ji donn nii ki teen piisin niib na paak, ki nyii binbintir na paak ki sik. ²³ Ki Moses nan Aarɔnn kɔɔ Yennu lanbouŋ na ni. Baa nyii yoo nba, ki bi teen piisin niib na paak. Ki Yennu maŋ yentsaakar dokit niib na kur paak. ²⁴ Ki li taakpaak ni ki Yennu te ki muu nyii sanpaapo ki sik binbintir na paak, ki dii mujoonu maruŋ nan kpapana na. Niib na nba la nna, ki bi yikin nan parpeenn, ŋaan gbaan ki tibin ki bi yugbia siit tiŋ.

10

Ki jiin Nadab nan Abihu yanbɔmm po

¹ Tɔn, ki Aarɔnn bonjai nba tee Nadab nan Abihu na jii senderik ki teen musankɔɔna li ni, ki bia pukin bonnunubit li paak, ki jii tur Yennu. Ŋaan ki muu na ki tee kasii muu, kimaan Yennu ki wannib nan bin tun nna. ² Ki li taakpaak ni ki Yennu te ki muu sik ki dii kpiib ŋɔɔ Yennu tɔɔnn po. ³ Ki Moses yet Aarɔnn a, “Linba na boorue ki Yennu bo beerit na, ki yaa, ‘Daanɔ nba kur jiantirin, wuu baakitin nan barmɔnii, kimaan n tee kasiie. See ki n niib kur turin baakir.’ ” Ki Aarɔnn ki jiin siari.

⁴ Ki Moses yiin Misael nan Elsafann, binba tee Usiel bonjai, ki Usiel mun tee Aarɔnn baa naa bik na, ki yetib a, “Baat man ki tan jii i ninjamm

gbanankpeena Yennu lanbouŋ boor, ki nyi namm ki birib kaan na kpɪŋ.” ⁵ Ki bi baar ki tan kpab soorib nan bi liant ki nyii namm kaan na kpɪŋ, nan bɪaŋinba ki Moses wannib na.

⁶ Tɔn, ki Moses yet Aarɔnn nan u bonjai Eleasar nan Itamar a, “I daa nyikin i yut ki ki saatir, koo ki pat i liant, a lin want nan i mɔk parbiiri. Li-i tee ki i tun nna, i saa kpowa, ki Yennu wutoor bia saa do niib na kur paaka. Njan i nikpiimm, Israel niib kur, saa fit mɔ ki fabin niib banlee nba ki Yennu te ki muu diib na kuuma. ⁷ I daa nyikin Yennu lanbouŋ tammɔb na. I-i nyik, i saa kpoe, kimaan bi sennii ki mɔɔn Yennu kpan nba ŋammit i paaka.” Ki bi tun nan bɪaŋinba ki Moses wannib na.

Sennu nba dia mannteeb

⁸ Ki Yennu yet Aarɔnn a, ⁹ “Fin nan a bonjai daa kɔɔ n lanbouŋ ni, li-i tee ki i nyuu daan. I-i tun nna, i saa kpowa. Linba na mun bia tee sennu nba ki i yaaboona sii diae mɔkmɔk nan mɔkmɔk. ¹⁰ Ii tuu fit bann ki bɔkit linba tee Yennu yar nan linba tee sɔɔ kur yar, ki bia bɔkit linba kɔɔ nan linba ki kɔɔ. ¹¹ Ii wann Israel teeb kur sennu nba ki n tur Moses maa wun wanni na.”

¹² Ki Moses yet Aarɔnn nan u bonjai banlee nba biar na, ŋamme tee Eleasar nan Itamar a, “Jiin i jeet Yenpiinii nba ki i mann maruŋ ki tur Yennu njan ki li tenn na, ki teenir boroboro nba ki mɔk datin, ki di maruŋ binbintir na boor, kimaan Yenpiinii na tee kasiie. ¹³ Ii dir siaminba tee kasii, kimaan jeet maŋ tee fin nan a bonjai yare, ki nyii jeet nba ki i mann maruŋ ki tur Yennu na ni, linba ki Yennu wannimi na. ¹⁴ Njan

yimm nan i ɲaateeb saa fit ɲman kubitir nan nanii taa nba ki bi tur, ki li tee burchinpiinii ki teen Yennu, ki tee mannteeb yar na, i saa fit ɲmamir siaminba kur tee kasii boor. Yennu-e jii piinii na ki tur yimm nan i waas. Li tee i tore ki saa nyi Israel teeb weinanleeb Yenpiinii ni. ¹⁵ Bi saa baar nan naɲ taar nan kubitir na, yoo nba ki bi jikit kpapana ki li tee jeet piinii ki teen Yennu na. Li bɔkir na sii tee yimm nan i waas nba ki i maar na tor, yoo nan yoo, nan bianɲinba ki Yennu senn na.”

¹⁶ Ki Moses boi buuk nba tee yanbɔmm Yenpiinii na po, ki gbat nan bi poɲ joor muuwa. Ki u wutoor doo Eleasar nan Itamar paak, binba tee Aarɔnn bonjai nba biar na. Ki u boib a, ¹⁷ “Bee teen ki i ki dii yanbɔmm Yenpiinii na kasii boori? Li tee kasiie ki Yennu jii ki turi, a lin nyinn niib na yanbɔmm. ¹⁸ Li sɔn na nba bo ki kɔɔ Yennu lanbouɲ ni na, i bo saa ɲman li maruɲ nant leɲe, nan bianɲinba ki n wannii na.”

¹⁹ Ki Aarɔnn gat a, “Li-i bonni tee ki n dii yanbɔmm Yenpiinii na dinna, Yennu par bo sii peena-a? Niib na baar nan bi yanbɔmm piinii ki tur Yennu dinna, ki bia baar nan bi mujoonu piinii, ɲaan ki bonbilankant na bia tun ki turin.”

²⁰ Moses nba gbat nna ki u par ji maak.

11

*Ki jiin bonkobit nba ki kɔɔ ɲmamu na po
(Sennu 14.3-21)*

¹ Ki Yennu tur Moses nan Aarɔnn sennu nba na ² a bin wann Israel teeb a, “Bonkobit nba nae ki i sii ɲman: ³ Bonkobit nba ki bi taawoka bɔkit

ki bi ηman mɔot ki wukitir. ⁴⁻⁶ Nnaan i daa ηman laagumii nan lunlona koo wenii. Bi tee kɔore ki turi, kimaan bi ηman mɔot ki wukitir nnaan bi taawoka ki bɔkiti. ⁷ I daa ηman doorik, u tee kɔore. U taawoka bɔkita nnaan u ki di jeet ki wukitiri. ⁸ I daa ηman bonkobit na koo ki siin bi gbanankpeena gbaa, kimaan li tee kɔore ki turi.

⁹ “I saa fit ηman jan nba kur mɔk kpinkpant nan wakii, ¹⁰ nnaan bonfoor nba kur be nyun ni ki ki mɔk kpinkpant ki bia ki mɔk wakii, yaa daa ηmami. ¹¹ Li bonfoor booru, ii jiiu ki lii tee kɔor ki turi. I daa ηman koo ki siit bi gbanankpeena gbaa. ¹² I daa ηman bonfoor nba kur be nyun ni nnaan ki mɔk kpinkpant nan wakii.

¹³⁻¹⁹ “I daa ηman nɔonbooru nba na: Kɔnbiat booru kur, nan juut booru kur, nan bankatuk booru kur, nan kpeen-nɔonii booru kur, nan kinkaata booru kur, nan kpikjabalii booru kur, nan nanjont booru kur, nan fiit booru kur, nan janbɔonlot booru kur.*

²⁰ “Bonbubɔkit nba kur yuuk tee kɔore ki turi, ²¹ see linba mobit kuukɔɔ. ²² I saa fit ηman li naasuut nan paanii, nan lankpant, ²³ nnaan bonfoi nba mɔk kpinkpant nnaan bɔok, ii jiiir ki lii tee kɔore.

²⁴⁻²⁸ “Wunba kur sii bonkpeena na sii be jakint ni nan yonbaak: Bonkobit nba kur mɔk taawoka, li-i tee ki bi taawoka na ki bɔkit, ki bi bia ki ηman mɔot ki wukitir, nan bonkobit nba kur mɔk taa nnaan nan taanyarit, wunba kur sii li

---

* **11:13-19** 11.13-19 Nɔonii na yenn nba, ti ki bann fanu.

bonkpeenn, wun wuur u tiat, ki sii be jakint ni ki tan tuu daajoouk.

29-30 “Li naasoorii nan dayuut nan lanpora nan dabuna, ii jiiir ki lii tee koor ki turi. ³¹ Wunba kur siib, koo bi gbanankpeena gbaa, sii be jakint nie nan yonbaak. ³² Ki bi gbanankpeena-i baa linba paak, li mun sii be jakint ni. Li-i lekii tee daaukue koo tiat koo bonkobuk gbouŋ koo botoouku, baa lek diar ki tuun linba kur, bin suuntir nyun ni, ki li sii be jakint ni nan yonbaak. ³³ Li-i munii tee ki bi gbanant baa yokbobir ni, linba kur be bobir maŋ ni sii tee jakinte, ki i saa yeer bobir maŋ. ³⁴ Jeet nba kur tee bondikar ŋaan ki i finn nyun bobir maŋ ni ki wuurir, jeet maŋ tee kore. Linba kur tee bonnyuukir ki be bobir maŋ ni tee kore. ³⁵ Linba kur ki bonkpeena maŋ gbanant baa li paak, li be jakint nie, laa tee daantana paak, koo boroboro diiuku, ii yeerir. ³⁶ Linba kur ki bonkpeena na gbanant siir, li sii tee jakinte, see nyuntonn koo nyunbuur kuukoo. ³⁷ Li-i tee ki bonkpeena na yenn nba baa bonboorii nba saa bur paak, bonboorii maŋ sii ŋan. ³⁸ Ŋaan li-i tee ki bonboorii na woon nyun niŋie, ki bonkpeenn na siar baa li paaki, ŋann li ji be jakint nie.

³⁹ “Li-i tee ki bonkob-ŋmaŋa na yeno kpo u kuukoo, ki wunba kur siir, u sii be jakint ni nan yonbaak. ⁴⁰ Li-i munii tee soo ŋman bonkobuk maŋ nant, wun wuur u tiat ŋaan kii be jakint ni nan yonbaak; ki wunba jii bonkob-kpeenn na gbanant mun saa wuur u tiat, ki mun bia sii be jakint ni nan yonbaak.

⁴¹ “I daa ŋman bonbubokit nba book tinj ni na,

⁴² li-i tee linba book, koo ki somm taa nanna paak, koo ki mok taa bonchianni, ⁴³ i daa nman ki tee i mon jakinti. ⁴⁴ Mine tee i Yomdaano Yennu, li nan ki yii tee kasii, kimaan n tee kasiie. ⁴⁵ Mine tee Yennu nba nyinnii Ijpt tin ni, a mii tee i Yennu. Li paak, li kpaal talas ki yii tee kasii, kimaan n tee kasiie.

⁴⁶ “Ton, linba nae tee sennu nba jiin bonkobit, nan nonni, nan bonfoor nba kur be nyun ni, nan linba kur book tin na paak. ⁴⁷ Ii mi man, kii bokitir linba koo nan linba ki koo, nan bonkobit ni linba ki i sii nman, nan linba ki i kan nman.”

12

Bianjamba ki poob saa namm bi mon, matuk poor po

¹ Ki Yennu tur Moses sennii na ² a wun yet Israel teeb a: “Li-i tee ki poo mar bonjak, li daa nanlore nin, u daa be nan jakinte, nan waa tuu siik nmaarik nmaarik ki be nan jakint na. ³ Li daananniin daar, bin pot bik na punn. ⁴ Poo na saa guur daa piintaa nan nantaa ki pukin, ki u saa namm teen kasii ki nyi u nyint ni. U daa siin linba tee kasii, koo ki saa jiantu boori, nan yoo nba ki u tan saa namm u mon ki gbenn.

⁵ “Li-i tee ki poo mar bonpookie, li daa piik nan nanna nin u daa be nan jakinte, nan waa tuu siik nmaarik nmaarik ki be nan jakint na. Wun guur daa piinloob nan daa nanloob ki u saa namm teen kasii ki nyi u nyint ni.

⁶ “Li-i tee ki u namm u mon ki gbenn yoo nba, bonjak koo bonpook matukie, wun jii peeuk nba dii binn ki baar nann Yennu lanbouj tammob

ni, ki lii tee mujoonu Yenpiinii, ki jii ηmann, koo lanjerik, ki lii munii tee yanbomm Yenpiinii. ⁷ Ki manntoo na saa gaar ki mann maruη ki tur Yennu. Ki maruη na saa nyinnoo jakint ni, ki u ji sii yeen. Linba nae ki poob sii tuun matuk poor po.

⁸ “Li-i munii tee ki poo na kan la peeukue, wun baar nan lanjerii banlee koo ηmana banlee, ki yeno-ii tee mujoonu Yenpiinii, loo na-ii munii tee yanbomm Yenpiinii, ki manntoo na saa mann maruη ki lin nyinnoo jakint ni, ki u ji sii yeen.”

13

Sennu nba jiin gbanant paak yiarri po

¹ Ki Yennu tur Moses nan Aaronn sennu na a, ² “Li-i tee ki i soo mək nar u gbanu paak, koo bonmorkar, koo tana nba saa kpant gbanant paak yiar yoonn, ii baar nana manntoo Aaronn, koo u bonjai nba tee mannteeb na boor. ³ Ki manntoo na saa fiit nar na ki got, li-i tee nar na ni kobit lebit ki peenii, ki nar na bia lukir ki suni, li tee gbanant paak yiar yoonne. Manntoo na saa moont nan u tee jakint daano. ⁴ Naan li-i tee ki nar na peen, ki ki lukir sumii ki gar gbananboni, ki li ni kobit bia ki peenii, manntoo na saa gooro ki u be u kuukoo daa ηanlore. ⁵ Ki manntoo na saa ηamm fiito daa ηanlore daar na ni. Ki li-i tee ki u la nan nar na bia tee li bannu ki ki pukii, wun bia gooro, ki wuu be u kuukoo daa ηanlore biak. ⁶ Manntoo na saa ηamm ki fiito daa ηanlore daar na ni, ki li-i tee nar na waab, ki bia ki pukii gbanant paak, ηann wun moont nan u ηan, li tee nar yanne. Daano maη saa wuur u

tiaat, ki ji tee kasii. ⁷ Naan li-i tee ki manntoo na fiit nar manj, ki moont nan li njan, ki li poor po ki li namm yiti, wun jen manntoo na penj biak. ⁸ Manntoo na saa namm ki bia fiito, li-i tee ki li yit, wun moont nan u mok jakint; li tee gbanant paak nar yoonn nae.

⁹ “Wunba kur mok nar yoona, yin jiuu ki baar nanao manntoo boor, ¹⁰ nooe saa fiito. Li-i tee nar na nan kobit nba be lej na peen, ki bia pir moti, ¹¹ li tee nar kpere na, ki manntoo na saa moont nan u mok jakint. I daa bokitiro ki u be u kuukoo, kimaan u jakint na be paanu ni. ¹² Li-i muni tee ki nara na be daano manj gbanant kur po, laa nyii u yur ki tan tuu u taapant, ¹³ manntoo na saa namm fiito. Li-i tee ki u la nan li set gbenn u gbanant kuri, wun moont nan u yeen. Li-i tee ki u gbanu kur peeni, u kaa jakint. ¹⁴ Naan li-i tee ki nar nba nyi nyun sooro, u be jakint ni. ¹⁵ Li-i tee ki manntoo la nar nba nyi nyun, wun moont nan daano manj be jakint nie. Nar nba nyi nyun kur tee gbanant paak nar yoonn nae, ki daano manj sii be jakint ni. ¹⁶ Nar na-i bonni buurie, njan ki lej peen, daano manj n saan manntoo penj. ¹⁷ Nooe saa fiito biak. Ki li-i tee nar na lebit ki peeni, daano manj yeen, ki manntoo na saa moont nan u yeen.

¹⁸ “Wunba kur mok mora ki li buur, ¹⁹ njan ki li poor po laa bo mor siaminba na faant ki pent, koo ki mok bonmontommii tommii, wun wann u moŋ ki tur manntoo. ²⁰ Ki manntoo na saa fiitir, ki li-i tee ki li sumii gar gbananboŋ na, ki li ni kobit peeni, manntoo na n moont nan u mok jakint. Li tee gbanant paak nar yoonn

nae, ki put nyii siaminba bo mɔr na. ²¹ N̄aan li-i tee ki manntɔɔ na fiitir ki got, ki ki la kobit peen li ni, ki li bia ki sumii ki gar gbananbɔŋi, ki bia mɔni, n̄ann manntɔɔ na n gɔɔrɔ ki wuu be u kuukɔɔ daa n̄anlore. ²² Li-i muni pukii u gbanant paaki, manntɔɔ na n mɔɔnt nan u mɔk jakint, ki li tee yiaru nba lɔe. ²³ N̄aan li-i tee nar na be li bannu ki ki pukii, n̄ann li tee mɔra na niame, ki manntɔɔ na saa mɔɔnt nan u ki mɔk jakint.

²⁴ “Li-i tee ki i sɔɔ mɔk mufiɔk u gbanu paak, ki li mufiɔk pent, koo ki tee bonmɔnwuwur nna, ²⁵ manntɔɔ na n fiitir. Li-i tee ki li ni kobit lebit ki peeni, ki bia sumii gar gbananbɔŋi, li tee gbanant paak nar yoonn nae n̄aan nyii mufiɔk na ni, ki manntɔɔ na saa mɔɔnt nan u mɔk jakint. ²⁶ N̄aan li-i tee ki li ni kobit ki lebit ki peeni, ki bia ki sumii gar gbananbɔŋi, n̄aan mɔn waan, manntɔɔ na n gɔɔrɔ ki wuu be u kuukɔɔ daa n̄anlore. ²⁷ Manntɔɔ na saa n̄amm ki fiitɔ daa n̄anlore daar na ni, li-i tee ki nar na pukii, n̄ann li tee gbanant paak nar yoonne na, ki manntɔɔ na saa mɔɔnt nan u mɔk jakint. ²⁸ N̄aan li-i tee nar na be li bannu ni, ki ki pukii n̄aan mɔni, li ki tee gbanant paak nar yoona kaa, manntɔɔ na saa mɔɔnt nan u yeen, kimaan li tee mufiɔk na niame.

²⁹ “Li-i tee ki i jɔɔ koo poo mɔk nar u yur paak koo u yiaki, ³⁰ manntɔɔ na n fiitir. Li-i tee ki li sumii gar gbananbɔŋ na, ki li ni kobit tee bonmɔnpupuka, ki bia tee bonmirimii nna, li tee gbanant paak nar yoonne, wun mɔɔnt nan daano man mɔk jakint. ³¹ Yoo nba ki manntɔɔ na fiitɔ,

ki nar na ki sumii gar gbananbɔŋi, ɲaan ki li ni kobit ki mɔk paŋi, manntɔɔ na n gɔɔɔ ki wuu be u kuukɔɔ daa ɲanlore. ³² Ki manntɔɔ na saa ɲamm ki fiit nar na daa ɲanlore daar na ni, ki li-i tee ki li ki pukin, ki ki mɔk kobmɔnpupuka li ni, ki bia ki sumii gar gbananbɔŋi, ³³ daano maŋ n koor u kobit ki saa tenn siaminba ki nar be na kuukɔɔ. Manntɔɔ na saa ɲamm gɔɔɔ daa ɲanlore ki pukin ki wuu be u kuukɔɔ. ³⁴ Li daa ɲanlore daar ni, manntɔɔ na saa ɲamm fiit nar na, li-i tee ki li ki pukini, ki bia ki suŋ gar gbananbɔŋi, u saa mɔont nan u yeen. Ki daano maŋ saa wuur u tiat ki yeen. ³⁵ Li-i tee ki bi mɔont nan u yeen, ɲaan li poor po ki nar na yiti, ³⁶ manntɔɔ na n ɲamm fiitir. Li-i tee ki li pukini, u ji daa yaa wun diit ki la kobmɔnpupuka. Daano maŋ poŋ mɔk jakint. ³⁷ ɲaan li-i tee manntɔɔ na dukin nan nar na ki pukini, ki li ni kobit fiir ki mɔk paŋ, nar na buure na, manntɔɔ na saa mɔont nan u yeen.

³⁸ “Jɔɔ koo poo-i mɔk tanpeena u gbanu paaki, ³⁹ manntɔɔ n fiit daano maŋ, ki tann maŋ-i tee bonpeenkpiaŋir, li tee tanne ki nyii gbanant paak, daano maŋ yeen.

⁴⁰⁻⁴¹ “Li-i tee ki jɔɔ yut kokir yur sinsuuk ni, koo yugbiar paaki, linba na ki teenɔ jakint. ⁴² ɲaan li-i tee ki nar piin ki tee bonpeenmɔna nna yugbiar paak koo yur sinsuuk ni, ɲann li tee gbanant paak nar yoonne. ⁴³ Manntɔɔ na saa fiitɔ, ki li-i tee nar na tee bonpeenmɔna, ⁴⁴ manntɔɔ na saa mɔont nan u mɔk jakint, kimaan gbanant paak yiar yoonn be u yur paak.

⁴⁵ “Wunba kur mək gbanant paak nar yoonn, wuu lia liatchiat, kii nyikin u yut, ki daa saatir, ki pii u mɔb ɲaan kii yikin a, ‘Jakint, jakint.’
⁴⁶ Ki u saa biar kii tee jakint nna, yoo nba kur ki gbanant paak nar yoona be u paak na. U sii koo kaɲ na kpɪŋ ki be u kuukoo.

Sennii ki jiiŋ wunn po

⁴⁷ “Li-i tee ki wunn koo liant paak, laa tee bonkobit kobit liant koo gungunt lianti, ⁴⁸ koo li-i koo gungunt kparchant paaki, koo bonkobit kobit kparchant paaki, koo bonkobit gbant paaki, koo linba kur ki bi jii bonkobit gbant ki ɲammiri, ⁴⁹ ki wunn maŋ-i bɔn nan mɔot na, koo ki tee bonmɔnkpiarir nna, ɲann li tee wunn nba saa pɔte, ki ii jiiŋ ki wann manntoo. ⁵⁰ Ki manntoo na saa fiitir ɲaan bɔr bont maŋ daa ɲanlore. ⁵¹ Ki daa ɲanlore daar na ni, u saa ɲamm ki fiitir, ki li-i tee wunn na pɔti, ɲann bont na mək jakint. ⁵² Ki manntoo na saa joor muu, ki boontir, kimaan li tee wunn nba pɔte.

⁵³ “ɲaan li-i tee manntoo na fiitir, ki la wunn na ki pɔt bont na paak, ⁵⁴ wun te ki bin wuur ɲaan ki wun bɔrir daa ɲanlore biak. ⁵⁵ Ki u bia saa fiitir, ki li-i tee wunn na ki lebit ninnaunɲu, laa lek ki pukin na ɲaan li mək jakint; yin joo bont maŋ muu, wunn na-i lekii be nɔok ni koo poor po. ⁵⁶ ɲaan li-i tee ki manntoo na fiitir, ki la wunn na kpiar, wun pat wunn maŋ bɔkir ki nyinn. ⁵⁷ Li-i biaki tee ki wunn na ɲamm ki jeni, ɲann li pɔte na biak, li bondaano n joor muu. ⁵⁸ Li-i tee ki u wuurir ki wunn maŋ boti, wun bia ɲamm ki wuur, ki li ji kii mək jakinti.”

⁵⁹ Tɔn, linba nae tee sennu nba jiin wunn nba koo liant paak, laa lek tee bonkobit kobit liant, koo gungunt liant, koo ki tee gungunt kparchant, koo linba kur tee bonkobuk kobit kparchanti, koo bonkob-gbant bona, nnae ki i saa bann bont nba yeen, nan bont nba ki yeeni.

14

Nirɔ nba saa ηamm u mɔɣ bianɣinba, gbanant paak yiar yoonn gbennu poor po

¹ Ki Yennu tur Moses ² sennu na ki jiin daanɔ nba ki gbanant paak yiar yoonn soorɔ, ki tan gbenn, waa saa ηamm u mɔɣ bianɣinba: Daar nba ki bi saa mɔɔnt nan u ji yeen na, ii jiiu ki baar nanɔ manntɔɔ boor. ³ Ki manntɔɔ na saa jiiu ki nyi nanɔ kaan na kpinɣ ki fiitɔ. Li-i tee ki yiaru na gbenni, ⁴ manntɔɔ na n te ki bin baar nan ηmana banlee, nan tiik nba ki u nubiru man daauk, nan ηmimɔɣ nan dufatlai. ⁵ Ki manntɔɔ na saa te ki bin kpi ηmanyenn yɔkbobir nba see nan nyunɣanin na paak. ⁶ Ki u saa jii ηmanleer na ki durɔ sinsinn ηmann na sɔn ni, ki kpab nan daauk manɣ nan ηmimɔɣ na nan dufatlai na, ⁷ ki jiir nan sɔn na ki mii wunba yiar ki loon wun nyi jakint ni na paak taar munlore, ki ji mɔɔnt nan u yeen, ηaan ηaa ηman nba fo na, ki wun yukir yaat. ⁸ Daanɔ manɣ saa wuur u tiat, ki bia koor u yut kur ηaan wur, ki ji sii yeen. Ki u ji saa fit koo kaan na ni, ηaan see ki u be u ηaak nanyer daa ηanlore. ⁹ Ki daanɣanlore daar u bia saa ηamm koor u yut nan tianɣ nan ninkaata nan

kobit kur nba be u gbanant paak, ki saa wuur u tiat ki bia wur, ki ji sii yeen.

¹⁰ Ki daananniin daar wun ji baar nan pejai banlee nan pesar, binba dii binyennkoo ki bia ki mok dan, nan yon nba nmat kpan, ki lii tee borik-gbina njanlee nan kpan kparibjinn. ¹¹ Ki manntoo na saa jii joo man nan Yenpiinii na ki saan namm Yennu lanbouŋ tammob ni. ¹² Ki manntoo na saa jii pejai na yeno nan kpan na ki mann maruŋ ki lii tee biit paak maruŋ. Manntoo na saa jii tur Yennu ki lii tee burchinpiinii, ki tee manntoo yar. ¹³ Manntoo na saa kpi peeuk na kasii boor nba ki bi kpi bonkobit nba tee yanbomm Yenpiinii nan mujoonu Yenpiinii na. Wun tun nna kimaan biit paak Yenpiinii tee nan yanbomm paak Yenpiinii nae, ki sii tee manntoo yar, ki tee kasii. ¹⁴ Manntoo na saa jii pejak na son waan, ki suu joo na diitu tublon, nan diitu niibijabir, nan diitu taabijabir, ki lin wann nan u ji yeen. ¹⁵ Manntoo na saa jii kpan na waan, ki kpaar teen u moŋ gaŋ niipaun ni, ¹⁶ naan noob u diitu niibir ki suu kpan na, ki mii len, Yennu tooon, taar munlore. ¹⁷ U saa jii kpan nba be u niipaun ni na waan, ki bia jii pejak na son waan, ki nmat suu joo na diitu tublon nan u diitu niibijabir nan u diitu taabijabir. ¹⁸ Kpan nba biar u niipaun ni na, u saa kpaar joo na yur paak. Nna bannue ki manntoo na saa tun ki namm joo na.

¹⁹ Ki manntoo na saa mann yanbomm maruŋ, ki namm daano nba be jakint ni, ki li poor po wun kpi bonkobuk nba tee mujoonu Yenpiinii maruŋ na, ²⁰ ki pukin jeet maruŋ na po, binbintir

na paak. Nna bannue ki manntoo na saa tun ki namm joo na, ki u sii tee kasii.

²¹ Li-i tee ki joo na namii ki kan fit la bonloja na kuri, nann wun kpaan pejak ki lii tee biit paak maruj, ki tee burchinpiinii ki teen Yennu, ki tee manntoo yar. Wun baar nan yon nba nmat nan kpan borik-gbinn, nan kpan kparibjinn ki lii tee jeet maruj. ²² Wun bia baar nan lanjerii banlee koo nmana banlee, ki yenc-i tee yanbomm Yenpiinii, ki loo na mun-ii tee mujoonu Yenpiinii. ²³ Daa nanniin daar nba ki bi saa nammoo na, wun baar nann, ki tan tur manntoo, lanbourj tammob ni, ²⁴ ki manntoo na saa jii pejak na nan kpan na, ki lii tee burchinpiinii ki teen Yennu, ki tee manntoo yar. ²⁵ U saa kpi peeuk na, ki jii u son na waan, ki suu joo na diitu po tublon, nan u diitu niibijabir, nan u diitu taabijabir. ²⁶ Manntoo na saa jii kpan na waan, ki kpaar u mofj niipauj ni, ²⁷ naan noob u diitu niibir ki suu kpan na, ki mii lej Yennu tooonn, taar munlore. ²⁸ U saa jii kpan nba be u niipauj ni na waan, ki suu wat pejak son nba ki u bo suu joo na diitu tublon na paak, nan u diitu niibijabir, nan u diitu taabijabir na paak. ²⁹ Kpan nba biar u niipauj ni na, u saa kpaar joo na yur paak. Nna bannue ki manntoo na saa tun ki namm joo na. ³⁰ Ki manntoo na saa jii lanjerik koo nmanyenn, ³¹ ki mann, ki lii tee yanbomm Yenpiinii, ki loo na munii tee mujoonu Yenpiinii, ki pukin jeet Yenpiinii na po. Nna bannue ki manntoo na saa tun ki namm joo na. ³² Sennu nba nae dia daano nba ki gbanant paak yiar yoonn sooro, naan ki

u kan fit la bonloŋa nba saa ŋammɔ na kuri.

Ki jiin diɔŋ po

³³ Yennu tur Moses nan Aarɔnn ³⁴⁻³⁵ sennu nba nae jiin ŋei nba mɔk diɔŋ ki li pɔt na po. Israel teeb saa dia sennu na, yoo nba ki bi saa kɔɔ Keenann tiŋ ni ki kar na, tiŋ nba ki Yennu jikit ki teemm, ki li sii tee bi yar na. Li-i tee ki i sɔɔ tan la ki Yennu te ki diɔŋ be u ŋaak paaki, wun saan yet manntɔɔ li po. ³⁶ Manntɔɔ na saa te ki bin nyinn bont kur ŋaak na niewa, ki wun fit kɔɔ ki fiit diɔŋ na. Nna-i kaa, u saa yet nan linba kur be ŋaak na ni mɔk jakint. Bi-i nyinn bont kur yoo nba, wun kɔɔ ŋaak na ni, ³⁷ ki fiit diɔŋ na. Li-i tee ki li bɔn nan mɔɔt na, koo ki tee bonmɔnkpiarir, ki kɔɔ dikpina niwa, ³⁸ wun nyik ŋaak na, ki loonir, ki lii loo daa ŋanlore. ³⁹ Li daa ŋanlore daar, u saa ŋmat ŋamm fiitir. Li-i tee ki diɔŋ na pɔti, ⁴⁰ wun te bin nyinn ŋaak na tana nba ki diɔŋ baa li paak na, ki lu doo kpiŋ, siaminba tee jakint boor. ⁴¹ Li poor po, manntɔɔ na n te ki bin pɔkit diit nɔɔk ni tintaauk na kur, ki lu siaminba tee jakint boor, ki be doo kpiŋ na, ⁴² ki ji lon tangana ki kɔɔn linba bo nyii na fona ni, ŋaan bia taan dikpina maŋ.

⁴³ Li-i tee diɔŋ maŋ bia ŋamm ki nyii ŋaak nba ki bi bo nyinn tana nba kur bo baa diɔŋ na, ki bia bo pɔkit li tintaauk, ki jiin tangana ki bia bo ŋamm taan tintaauk na ni, ⁴⁴ ŋann manntɔɔ na n saan ŋaak maŋ ni ki saa fiit got, li-i tee ki diɔŋ na pukii, ŋaak na mɔk jakint. ⁴⁵ Yin toor ŋaak maŋ ki sikin tiŋ ni, ki jii li tana nan yɔka nan tintaauk ki nyi nann doo kpiŋ, siaminba

tee jakint boor. ⁴⁶ Bi-i loon ɲaak nba mək diɔŋ tammɔb, ki wunba loot kɔɔ, daano maŋ sii be jakint ni nan yonbaak. ⁴⁷ Wunba dɔɔr koo ki dii ɲaak maŋ ni saa wuur u tiat.

⁴⁸ ɲaan li-i tee ɲaak maŋ bo taan tintaauka, ki manntɔɔ baar ki tan fiit got, ki ki la ki diɔŋ pɔti, wun mɔɔnt nan ɲaak na ɲan, kimaan diɔŋ na kur gbenna. ⁴⁹ Ki lian ɲamm ɲaak na, see ki u lon ɲmana banlee, nan tiik nba nubiru man daauk, nan ɲmimɔŋ nan dufatlai, ⁵⁰ ki manntɔɔ na saa kpi ɲmanyenn yokbobir nba see nan nyunɲanin na paak. ⁵¹ Ki u saa jii tiik nba nubiru man daauk, nan dufatlai nan ɲmimɔŋ, nan ɲmann nba tenn na, ki kpab li kur ki suunt sinsinn ɲmann na sɔn ni, nan nyunɲanin na ni, ɲaan jiir ki mii ɲaak na paak, taar munlore. ⁵² Nna bannue ki manntɔɔ saa jii ɲmann sɔn nan nyunɲanin, nan ɲmanfook, nan tiik nba nubiru man daauk, nan dufatlai, nan ɲmimɔŋ, ki ɲamm ɲaak na, ⁵³ ɲaan nyik ɲmanfook na, ki ɲaau doo kpiŋ ki wun yukir yaat. Nna bannue ki u saa tun ɲamm ɲaak na, ki li ji sii yeen.

⁵⁴ Sennu nba nae jiin gbanant paak yiarii po, ⁵⁵⁻⁵⁶ li nara, nan mɔra, nan gbanant paak yiar yoona; ki bia jiin wunn, nan diɔŋ nba kɔɔ tiat nan ɲei po. ⁵⁷ Sennu nba nae want bont nba ɲan nan linba ki ɲan.

15

Ki jiin wunba somm ki li luun po

¹ Ki Yennu tur Moses nan Aarɔnn sennii na
² a wun yet Israel teeb a, “Li-i tee ki jasɔɔ be ki

nyunpeeun nyi u ni, li booru saa koono jakinte. ³ Li-i lekii tee ki u punn na toot ki ki gbenti, koo ki loon ki ji kan fit nyi, li mok jakint. ⁴ Gado nba paak ki joo man kar koo ki doori, li mok jakint. ⁵ Wunba kur sii gado man, ⁶ koo ki kar linba kur paak ki joo man kari, see ki u wuur u tiat ki bia wur, naan sii be jakint ni nan yonbaak. ⁷ Wunba kur sii daano nba ki nyunpeeun nyi u ni na, wun wuur u tiat ki bia wur, naan sii be jakint ni nan yonbaak. ⁸ Daano nba ki nyunpeeun nyi u ni na, wu-u siir mosant daano nba tee kasii paak, li yoo n wuur u tiat ki bia wur, naan sii be jakint ni nan yonbaak. ⁹ Bonpaati koo kaanu nba paak ki daano nba ki nyunpeeun nyi na kar, li mok jakint. ¹⁰ Wunba sii linba kur ki joo man kar li paak, u sii be jakint ni nan yonbaak. Wunba jii linba kur ki joo na kar li paak, wun wuur u tiat ki bia wur, naan sii be jakint ni nan yonbaak. ¹¹ Li-i tee daano nba ki nyunpeeun nyi u ni na ki nit u nii naan sii soo, wunba ki u siiu na n wuur u tiat ki bia wur, ki sii be jakint ni nan yonbaak. ¹² Yokbobir nba kur ki joo man sii, ii yeerir, koo tikpeet nba kur ki u sii, ii sokir nan nyun.

¹³ “Ki li-i tee ki joo na teb, ki u yiaru na gbenni, wun guur daa nanlore, ki wuur u tiat ki bia wur nyunjanin, ki ji nyi jakint ni. ¹⁴ Ki daananniin daar, wun baar nan lanjerii koo nmana banlee, Yennu lanbouun tammob ni, ki tur manntoo. ¹⁵ Ki manntoo na saa jii yeno ki mann marun, ki li sii tee yanbomm Yenpiinii, ki loo na marun mun sii tee mujoonu Yenpiinii. Nna bannue manntoo na saa mann ki nyinn joo na jakint ni.

16 “Li-i tee ki jasoo kpaar u jan ki moon, wun wur, ki sii be jakint ni nan yonbaak. 17 Linba kur ki jan na sii, laa tee kparchant koo bonkobuk gbounfabirkari, ii wuurir nan nyun, ki li sii be jakint ni nan yonbaak. 18 Li-i tee ki joo nan poo taan doonu, li poor po bi kur n wur, naan sii be jakint ni nan yonbaak.

19 “Li-i tee ki poo sik pookpenu, u be jakint nie daa nanlore. Ki wunba siiu mun sii be jakint ni nan yonbaak. 20 Linba kur paak ki u door koo ki kar yoo nba ki u bo be nan poot na be jakint nie. 21-23 Wunba kur sii poo na doonu, koo ki sii linba kur ki poo na kar li paaki, wun wuur u tiat ki bia wur, ki sii be jakint ni nan yonbaak. 24 Li-i tee ki jasoo doo nan poo man, yoo nba ki u daa be nan poot na, joo na sii be jakint ni daa nanlore, ki doonu nba paak ki u door na mok jakint.

25 “Poo-i siik naan ki li ki baat u siku yoo, ki jikit daa bonchiann, ki li ki gbenti, u be jakint ni, ki li sii tee nan yoo nba ki u daan siik pookpenu nae. 26 Doonu nba paak ki u door koo linba kur paak ki u kar, yoo nba ki u be nan poot na, li bont mok jakint. 27 Ki wunba kur siir saa wuur u tiat ki bia wur, ki sii be jakint ni nan yonbaak. 28 Li-i tee ki u poot na gbenn, wun guur daa nanlore, ki ji sii kaa jakinti. 29 Daananniin daar wun baar nan lanjerii banlee koo nmana banlee Yennu lanbouj tammob ni ki jii tur manntoo. 30 Ki manntoo na saa jii yeno ki mann marun ki li sii tee yanbomm Yenpiinii, ki loo na marun mun sii tee mujoonu Yenpiinii. Nna bannue ki manntoo na saa tun ki nyinno jakint ni.”

³¹ Yennu yet Moses a wun kpaan Israel teeb bi jakint po, ki bi daa koont Yennu lanbouŋ nba be bi kaan sinsuuk ni na jakinti. Bi-i tun nna, bi saa kpoe.

³² Sennii man dia joo nba kpaan u jan ki yaar, koo wunba ki nyunpeeun nyi u ni, ³³ ki bia dia poo nba siik pookpenu, koo joo nba doo nan poo ŋaan ki u poot daa ki gbenne.

16

Ki jiin biit piinu daar po

¹ Aaronn bonjai banlee nba din mann maruŋ nba ki took na kuun poor poe, ki Yennu pak nan Moses, ² ki yet a, “Betir a naa bik Aaronn ki u daa koo kasii boor nba ki chinchenn dook na yoo kuri, kimaan leje ki n dokitir sanpagbouŋ ni, molor lakir na biir paak. Li-i tee ki u mok moyetuk ki jiin li po, u saa kpoe. ³ Li-i tee ki u baar nan naajabir ki li tee yanbomm Yenpiinii, nan pejak nba tee mujoonu Yenpiinii maruŋ, li poorpo u tuu saa fit koo kasii boor na.”

⁴ Ton, ki Yennu tur sennu na, a Aaronn n tuu fit koo kasii boor na ni, see ki u wur ki bia lia mannteeb liant: li liatfoouk nan kurtajinn nan gbanbobinkar nan yufintu.

⁵ Ki Israel teeb saa tur Aaronn bujai banlee, ki li sii tee yanbomm Yenpiinii, nan pejak, ki li mun sii tee mujoonu Yenpiinii maruŋ yar. ⁶ U saa jii naajak na ki mann maruŋ ki lin nyinn ŋoo nan u ŋaateeb jakint ni, ⁷ ŋaan jii bujai banlee na ki baar namm Yennu lanbouŋ tammob ni. ⁸ Leje ki u saa jii tana ŋanlee, ki dok yenn “Yennu yar,” ki

dok leer na mun “Asasel yar,” ki to tiatia nann. ⁹ Ki Aaronn saa jii buuk nba ki tann ganno ki u tee Yennu yar na, ki mann maruŋ, ki lii tee yanbomm Yenpiinii maruŋ; ¹⁰ naan buuk nba ki tann gann ki u tee Asasel* yar na, u saa jiiu foot ki tur Yennu, ki saa naau muuk ni, ki wuu tee Asasel yar, nanne saa nyinn niib na biit.

¹¹ Yoo nba ki Aaronn saa jii naajak ki mann maruŋ ki li tee noo nan u naateeb yanbomm Yenpiinii maruŋ na, ¹² wun jii sipiok nan musankonna, maruŋ binbintir na paak, ki yann bonnunubit niipaun munlee, ki baar nann, kasii yaa kasii na boor. ¹³ Leŋe ki u saa teen bonnunubit na muu ni Yennu toonn, ki bonnunubit na munyuuk saa dokin molor lakir na biitir. Nanne saa te ki u kan la lakir na ki kpo. ¹⁴ U saa jii naajak na son waan nan u niibir, ki mii biitir na paak, ki bia mii son man waan, molor lakir na toonn po, taar munlore.

¹⁵ Ki li poor po wun ji kpi buuk nba tee niib na yanbomm Yenpiinii na, ki jii u son ki koo nann kasii yaa kasii boor na ni, ki mii biitir na paak nan molor lakir na toonn po, nan bianinba ki u bo jii naajak son ki teen na. ¹⁶ Nna bannue ki manntoo saa mann maruŋ ki namm kasii yaa kasii boor na, ki li saa nyinn Israel teeb jakint, nan bi biit kur. Wun tun nna ki tur lanbouŋ na, kimaan li see kaan nba mok jakint sinsuuk nie. ¹⁷ Laa saa jii yoo nba ki Aaronn saa koo kasii yaa kasii boor a wun mann maruŋ ki wuur biit nan

---

* **16:10** 16.10 Motana ti ki mi “Asasel” paak nan harmonii. Li pasiar, li paake tee “wunba jii u loo biit.”

waa tan saa nyi yoo nba, soɔ daa be lanboun na ni. Wu-u mann maruŋ nba saa ŋamm u biit nan u ŋaateeb nan Israel teeb kur biit ki gbenn yoo nba, ¹⁸ wun ŋmat nyi binbintir na boor, ki mann mujoonu maruŋ ki ŋammir. Wun jii naajak na son waan, nan bujak na son waan, ki lia maruŋ binbintir yina na kur paak, ¹⁹ ki suunt u niibir son na ni, ki mii binbintir na paak taar munlore. Nna bannue ki u saa mann ki ŋamm binbintir na ki teenir kasii, ki nyinnir Israel teeb biit ni.

Ki jii sarik buuk po

²⁰ Yoo nba ki Aarɔnn mann maruŋ ki ŋamm kasii yaa kasii boor na nan Yennu lanboun na kur po nan binbintir na paak, wun ji jii baa bo gann buuk nba tee Asasel yar na foot, ki tur Yennu. ²¹ U saa paan u nii buuk na yur paak, ŋaan kat wann Israel teeb biit kur, nan yanbɔmm kur, nan tubkangbatin kur, ki gaan bi biit kur ki tur buuk na, ŋaan te ki soɔ n piano ki kɔɔn muuk. ²² Buuk na saa gaar bi kura biit ki ji yaat kɔɔ nann muuk, siaminba ki niro ki kɔɔ.

²³ Tɔn, ki Aarɔnn saa kɔɔ lanboun na ni, ki saa liat mannteeb liant nba ki u bo liawa ki fit kɔɔ kasii boor ni na, ki nyikir leŋ. ²⁴ U saa wur, kasii boor, ki lia u mɔŋ tiat. Li poor po ki wun ŋmat nyi ki saa mann mujoonu maruŋ, ki ŋamm u mɔŋ biit nan u niib biit. ²⁵ U saa jii yanbɔmm Yenpiinii bonkobuk na kpapana, ki joor muu, maruŋ binbintir na paak. ²⁶ Joɔ nba bo pen buuk na ki kɔɔnɔ muuk ki u tee Asasel yar na, saa wuur u tiat ki bia wur, ki ji lian kɔɔ kaan na ni. ²⁷ Ii nyinn yanbɔmm Yenpiinii naajak na,

nan buuk nba sɔn bo kɔɔn kasii boor a lin nyinn biit na, kaan na kpinj ki joo muu. Ii joo bonkobit man gbant nan li nant nan nɔɔnii muu. ²⁸ Daanɔ nba saa joor muu na n wuur u tiat ki bia wur, ki ji lian kɔɔ kaan na ni.

Ki jiin biit piinu daar dianu po

²⁹ Ii tuu kii tian man ki tun sennii nba na kur yoo nan yoo: Nmaarii njanlore ni, li dapiik daar, ki Israel teeb nan boorganii nba kɔɔ namm na n tuu lor mɔi, ki daa tuun toonn, daar man ni. ³⁰ Li daar, bin tuu mann kaar man maruɔ, ki nyinn yanbɔmm, ki lin te bii yeen. ³¹ Li daar sii tee kasii, ki tee foon daar, ki tee daar nba ki bi saa lor mɔi ki kan tun toonn faba. Ii dia man sennu nba na, yoo nan yoo. ³² Mannteeb yudaanɔ nba set u baa seenu ni, ki bi mɔɔn kpan u paak fanu, wun tun linba saa piin yanbɔmm na. Wun tuu lia mannteeb liant nawa, ³³ ki mann maruɔ nba saa namm kasii yaa kasii boor, nan Yennu lanbouɔ, nan maruɔ binbintir, nan mannteeb, nan Israel teeb kur ki bii tee kasii. ³⁴ Ii tuu kii tian man kii tuun sennu nba na kur, yoo nan yoo. Ii tuu mann maruɔ na binn kur, ki lin nyinn Israel teeb kur yanbɔmm.

Ki Moses tun nan bianjinba ki Yennu wannɔ na.

17

Kɔɔr nba jiin sɔn dinu po

¹ Ki Yennu yet Moses ² a wun pak wann Aaronn nan u bonjai nan Israel teeb kur sennii na. ³⁻⁴ Israel nirɔ nba kprii naab, koo peeuk, koo buuk siar po, ki li tee piinii ki teen Yennu, njan ki

li ki tee Yennu lanbouŋ tammɔb na ni, li yoo biir Yennu sennuwa. U nyinn sɔma, ki ji kan pukin Yennu niib po. ⁵ Ki sennu na tee nnae: Israel teeb ji tuu saa baar nan bonkobit nba ki bi tuu kpi muuk ni nae ki tur Yennu. Bin ji tuu baar namm Yennu lanbouŋ tammɔb ni ki tur manntɔɔ, ki wun kpib, ki lii tee weinanleeb Yenpiinii. ⁶ Manntɔɔ na saa jii sɔn na ki lia maruŋ binbintir nba be lanbouŋ tammɔb ni na loka ni, ki joo li kpapana muu, ki li nubiru n maŋ Yennu. ⁷ Israel teeb ji daa ban tee tubkangbata ki yêen Yennu mɔb, ki kpi bi bonkobit muuk ni, ki mann maruŋ ki teen narinbiiti. Israel teeb kur-ii dia sennu na kii tuun yoo nan yoo.

⁸ Israel niro nba kur, koo boorganu nba kur kɔɔ i kaann ni, wunba mann mujoonu maruŋ, koo ki mann maruŋ nba kur, ⁹ ki li tee Yenpiinii ki teen Yennu siar boori, ŋaan ki ki tee lanbouŋ na tammɔb ni, u ji kan ban pukin Yennu niib na po.

¹⁰ Li-i tee Israel niro nba kur, koo boorganu nba kɔɔ i kaann ni na ŋman nant nan li sɔmi, Yennu saa lek u numm daano maŋ paaka, ki ji kan ban jiiu ki pukino u niib po. ¹¹ Bonfoor kur manfoor be u sɔn nie, ki li paak teen ki Yennu senn nan ti tuu kpaar sɔn kur ki mɔɔn binbintir paak, ki lin nyinn niib na yanbɔmm. Sɔn tee manfoore, ki nyint niib yanbɔmm. ¹² Li paak teen ki Yennu bet Israel teeb a bii mi bi sɔɔ, koo boorganu nba kɔɔ bi kaann ni na n ŋman nant nan li sɔn.

¹³ Li-i tee ki Israel niro, koo boorganu nba kɔɔ namm na soor bonkobuk, koo nɔɔŋ nba yeen, wun kpaar u sɔn ki mɔɔn tiŋ ni ki piin tant.

¹⁴ Bonfoor kur manfoor be u sɔn nie, li paak teen ki Yennu bet Israel teeb nan bi daa ŋman sɔn, a ki wunba tun nna ji kan ban pukin ŋɔɔ Yennu niib na po.

¹⁵ Wunba kur tee Israel nirɔ, koo boorganu nba ŋman bonkobuk nba kpo, koo ki muuk ni bonkobuk soorɔ, wun wuur u tiat ki bia wur, ŋaan guur nan yonbaak, ki ji sii yeen. ¹⁶ Wu-u kii wuur u tiat ki bia ki wur, u saa la tubdatuwa.

18

Ki jiin kɔɔr nba be nyabint ni

¹ Ki Yennu yet Moses ² a wuu pak Israel teeb a, “Mine tee i Yomdaano Yennu. ³ I daa tuun nan Ijpt teeb nba tuun bianjinba Ijpt tij ni, siaminba ki i tuu be na, ki bia daa tuun nan Keenann teeb nba tuun Keenann tij ni, siaminba ki n saa nani na. I daa waa bi marima. ⁴ Ii sak n sennu kii tuun maa wanni bianjinba. Mine tee i Yomdaano Yennu. ⁵ Wein man n sennu nan n kaar nba ki n teenii na. Li-i tee ki i sakir, i saa tinn i manfoawa. Mine tee Yennu.”

⁶ Ki Yennu tur sennu na a: I sɔɔ daa dɔɔ nan u nikpiimo. ⁷ A daa dint a baa fei ki dɔɔ nan a naa, a bia daa dint a naa fei ki dɔɔ nana. ⁸ A daa dint a baa fei ki dɔɔ nan u poo sɔɔ. ⁹ A daa dɔɔ nan a naa bik koo a baabik nba ki bi wubiro i ŋaak ni, koo li-i lekii kii tee i ŋaak ni gbaa. ¹⁰ A daa dɔɔ nan a yaaboonni, li sii tee fei-e ki teena. ¹¹ A daa dɔɔ nan a baa poo sɔɔ bipoo, wunba ki a baa marɔ; u tee a niipoo-e. ¹²⁻¹³ A daa dɔɔ nan a baa niipoo, koo a naa niipoo; bi tee a nikpiimme. ¹⁴ A daa dɔɔ nan a baa waar ŋaapoo, u tee a naa

yantooe. ¹⁵ A daa dɔɔ nan a sipook, ¹⁶ koo a ninja ɲaapoo. ¹⁷ A-i dɔɔ nan poo nba, a ji daa dɔɔ nan u bipoo koo u yaaboonn, bi tee a waase; li paak, li tee yanbomme. ¹⁸ A daa jikit a ɲaapoo niipoo ki teeu a poo ki dɔɔ nanɔ, yoo nba ki a poo man daa be u manfoor ni na.

¹⁹ A daa dɔɔ nan poo, yoo nba ki u be poot ni, kimaan u be nan jakinte. ²⁰ A daa dɔɔ nan jasoo ɲaapoo, ki li saa koonna jakint. ²¹ A daa jikit a bisiak ki mann maruɲ ki teen yenbik Molek; a daa tuun nna ki biir min Yennu sanni. Mine tee Yennu. ²² A daa dɔɔ nan a jaloo nan joo nba tuu dɔɔ nan poo na. Li tee bonbilankante. ²³ Jasoo koo poosoo daa dɔɔ nan bonkobuk, ki li saa koono jakint ni.

²⁴ A daa tee a moɲ jakint nan linba na booru, kimaan linba na boorue ki niib nba ki i yaa yin lekib na tuun, ki be biit ni. Yennu saa ber niib manɲ tin nba ki bi be na ni ɲaan noob ki turi. ²⁵ Yennu saa dat tin na tubir, ki te lin yet niib nba koo leɲ na, kimaan bi binbenɲ jakin tin nawa. ²⁶⁻²⁷ Bi tuun bonbiir na boorue ki jakin tin na, ɲaan yimm ɲarin daa tuun nna. I kura, faa lek tee Israel niro koo boorganii nba koo nani, li kpaa talas ki yin dia Yennu sennu nan wannu na. ²⁸ Li-i tee ki i jakin tin na, li saa siiriwa, nan laa siir niib nba bo koo i liik leɲ na. ²⁹ I mi nan wunba kur tun bonbiir na booru ji kan ban pukin Yennu niib po.

³⁰ Ki Yennu yet a, “Sakin sennu nba ki n teenii na, ɲaan daa tokii niib nba bo koo leɲ i sinsinn na marima, ki daa tee i moɲ jakint ki tuun linba na nba. Mine tee i Yomdaano Yennu.”

19

Sennu nba jiin kasii nan barmɔnii po

¹ Ki Yennu yet Moses ² a wun bet Israel teeb a, “Ii tee kasii man, kimaan min, i Yomdaano Yennu tee kasiie. ³ Soɔ kur n baakit u naa nan u baa, kii biaki tian foon daar po. Mine tee i Yomdaano Yennu.

⁴ “I daa nyikitin n̄aan jiantir pata. I daa jikit kut ki naanir pata ki jiantiri. Mine tee i Yomdaano Yennu.

⁵ “Yoo nba ki i mann maruŋ ki kp̄ii bonkobuk ki li tee weinanleeb piinii ki teen min Yennu, yin tun bianinba ki n wann̄i na, ki n saa gaar i maruŋ. ⁶ Ii tuu n̄man bonkobuk maŋ nant li daar, koo li sanyafannuk, n̄aan nant nba kur biar ki saa tuu daa n̄antaa daar, ii joor muu. ⁷ Wunba n̄man nant maŋ daa n̄antaa daari, n kan gaar u maruŋu, kimaan nant na ji ki n̄ani. ⁸ Wunba n̄man nant maŋ saa la tubdatu li paak, kimaan u jii min Yennu bont nba tee kasii ki koon jakinta, ki ji kan pukin n niib po.

⁹ “Li-i tee ki i jaan jeet i kpaant ni, i tuu daa jaan ki kp̄it nan i kp̄akp̄ini, koo ki n̄mat lei bonlootkara na. ¹⁰ I daa n̄mat i tilontii kpaab ni ki tokii tiloona nba ki i loot, koo linba joontir baa na. Ii nyikir, ki talas damm nan boorganii n tokirir. Mine tee i Yomdaano Yennu.

¹¹ “I daa jaan loo bont koo ki n̄mab leeb koo ki fa faak. ¹² I daa jikit n sann ki sent faak m̄osonni ki saa biir n sann. Mine tee i Yomdaano Yennu.

¹³ “A daa fiar koo ki n̄mab loo. Daa n̄mab wunba tun a toonn ki kan pau u likirii, a daa dia u likirii ki li yentir sanyioku. ¹⁴ A daa sarikit

tuukpadaano, koo ki birin siar jooj tōonn po ki u jarimi. Sakin n mōb, kimaan mine tee i Yomdaano Yennu.

¹⁵ “Ii piak barmōnii i maan bunu ni; i daa mōk ninfamm nan talas damm ŋaan sommit paaribi.

¹⁶ A daa lin fa faak ki tabint leeb, ki li-i tee sōo be maan ni ki kōn u manfoor paak, ki li tee a siara saa fit sommō, fan pak a barmōnii. Mine tee Yennu.

¹⁷ “A daa nan sōo a para ni, ŋaan yakii nāno bannu nba took, ki tan daa laat nyiiruk u biit ni.

¹⁸ A daa jikit biit ki pa biit paaki, ki bia daa nan a lōo, ŋaan kii loon a lōo nan faa loon a mōj bianjinba na. Mine tee Yennu.

¹⁹ “Sakin kii dia n sennu. I daa ŋmat bonkobit nba ki taa nan leeb ki bi maar, i daa buur bonboorii nba ki taa nan leer bōyennkōo boori. I daa lia tiat nba kparchant ki taa booru.

²⁰ “Li-i tee ki jasōo dōo nan lōo sarkpej nba tee daabir ki bi daa ki pa u daabisin paaki, bin soor jananyukōo na nan sapaamō na ki dat bi tuba, ŋaan daa kpibi, kimaan waa tee daabir na paak, u ki yen u mōj. ²¹ Ki jōo na saa baar nan pejake, n lanbouj tammōb ni, ki lii tee u biit piinii ki teen min Yennu. ²² Ki manntōo na saa nōob biit piinii peeuk na, ki mann maruj ki nyinn u biit, ki min Yennu saa nyik chabō.

²³ “I-i kōo Keenann tij ni ki bur tilontik nba kur, li-i piin lomm, ii jii li lomm na ki lii tee kōor ki turi bina ŋantaa, ki daa di li lōona. ²⁴ Ki bina ŋanna na ni, ii jii li lōona kur ki turin, ki lii tee piinii ki wann i niipoturu. ²⁵ ŋaan li bina ŋanŋmu na ni, yin ji di li lōona. I-i tun nna, i

tiinii kur saa lon loona bonchiann. Mine tee i Yomdaano Yennu.

²⁶ “I daa ηman nansiat nan li son. I daa tuun nyoku nan ninnyoontoona. ²⁷ I daa kokitir i yura koo ki koor i tianii, ²⁸ koo ki teen i moη dokit ki li tee kaar, koo ki ηma i moη kuun paaki. Mine tee Yennu.

²⁹ “A daa dint a bonpook fei, ki jikito ki u tee bonchonchonn. Li-i tee ki a tuun nna, a saa ηmante ki jiant pata, ki a tin tan sii tee bonchonchonn, ki gbee nan noontont. ³⁰ Ii tian n foon daar po, kii baakit siaminba tee n jiant boor. Mine tee Yennu.

³¹ “I daa saa laat jabaabuura nan ninnyodamm. I-i tun nna, i sii be biit nie. Mine tee i Yomdaano Yennu.

³² “Yii baakit nikpera kii teemm jirima, kii saak n moη nan janmaanii. Mine tee Yennu.

³³ “I daa tee siar ki ηmanjit boorganu nba koo i tin ni na. ³⁴ Ii tuun kii ηamiib nan yaa ηamii i leeb Israel niib na, kii loomm nan yaa loon i moη bianinba na. Ii tian man nan i din tee boorganue Ijpt tin ni. Mine tee i Yomdaano Yennu.

³⁵ “I daa dia faak jaηa ki ηmab leeb, laa tee i bona fokint ni, koo li kpiasu, koo li yabint ni. ³⁶ Ii bikii barmonii janir, nan barmonii kpaiu. Mine tee i Yomdaano Yennu, ki nyinni Ijpt tin ni. ³⁷ Sakin man n sennu nan n wannu kur. Mine tee Yennu.”

20

Ki jiin moyetuk tubdatu po

¹ Ki Yennu yet Moses ² a wun bet Israel teeb a, “Li-i tee ki i sɔɔ, koo boorganii nba kɔɔ nani na jii u bik ki mann maruŋ ki tur yenbik Molek, yin kpiu. I doo na ni niib kur n jaato tana ki kpiu. ³ Li-i tee ki i sɔɔ jii u biyeŋ ki tur Molek ki biir n kasii lanbouŋ ki bia dinn n sann fei, u saa teen n dataak, ki n ji kan jiiu ki pukin n niib po. ⁴ Njaan li-i tee ki doo na ni niib baka kaa nan jɔɔ nba jii u waas ni yeno ki tur Molek na, ki ki kpiiu, ⁵ nann mine saa nmant u paak, ki biiro nan u njaateeb kur nan binba kur kɔɔ nana ki jiantir yenbik Molek na. Ki n saa nyinnib n niib ni.

⁶ “Li-i tee ki i sɔɔ saan jabaabuuro koo ninnyodaano boor, n saa lek n numm daano maŋ paaka, ki ji kan pukino n niib po. ⁷ Li tee kasii, kimaan mine tee i Yomdaano Yennu. ⁸ Sakin n sennu, kimaan mine tee Yennu ki te ki i tee popeendamm.”

⁹ Ki Yennu tur sennu nba na: “Wunba kur porintir u baa koo u naa mɔpora, yin kpiu; nɔɔɔ bann u kuun.

¹⁰ “Li-i tee ki i jasɔɔ doo nan u loo Israel niro pooi-e, yin kpi joo nan poo na. ¹¹ Joo nba doo nan u baa njaapoo yeno, u dinn u baa feiwa. Yin kpi li joo nan poo na. Namme bann bi kuun. ¹² Li-i tee ki jasɔɔ doo nan u sipooki, yin kpi bi kura. Bi tun fei bonta, namme bann bi kuun. ¹³ Li-i tee ki jasɔɔ doo nan u jaloo, bi kur tun fei bonta, yin kpi bi kura. Namme bann bi kuun. ¹⁴ Li-i tee ki jasɔɔ koon poo nan u biki, yin joo niib bantaa maŋ kur muu ki kpib, kimaan fei bont nba ki bi tun na paak. I daa saak ki li bonbooru tuun i ni. ¹⁵ Li-i tee ki jasɔɔ doo nan bonkobuk, yin kpi nɔɔ

nan bonkobuk man. ¹⁶ Li-i muni tee ki poosoo doo nan bonkobuku, yin kpi noo nan bonkobuk man. Namme bann bi kuun.

¹⁷ “Li-i tee ki jasoo koon u niipoo, laa lek tee u baa bipoo koo u naa bipoo, bi tun fei bonta. Bin dinnib fei ki ber nyinnib bi niib ni, ki bin di fara bi biit paak. ¹⁸ Li-i tee ki jasoo doo nan poo njan ki u daa be nan pooti, yin ber nyinn bi banlee na kur bi niib ni, kimaan bi biir sennu nba jii jakint po nawa.

¹⁹ “Li-i tee ki jasoo doo nan u baa niipoo, koo u naa niipoo, bi tun fei bonta, bin la tubdatu li paak. ²⁰ Li-i tee ki jasoo doo nan u baa naa bik njaapoo, u dinn u baa naa bik feiwa, li joo nan poo na n la tubdatu, ki bi yenokoo gbaa kan mari. ²¹ Li-i tee ki jasoo fat u naa bik poo, u dinn u ninja feiwa, ki sii be jakint ni. Bi banlee tan saa kpoe yann, ki kii mok tennin.”

²² Ki Yennu yet a, “Sakin ki dia sennu nan wannu na kur, njanee saa te ki Keenann tin nba ki n teenii na tan kan siirini. ²³ I daa tokii niib nba koo lej na kaar. N beer niib mane ki nyintib, njan saa te ki yin koo kar lej. Bi noontont toona na te ki bi nubir poie n boor. ²⁴ N sat mob nan n saa jii tinkpiasir nba tee mokint tin na ki turi, ki li sii tee i faar. Mine tee i Yomdaano Yennu, ki n ganni ki i sii be i koo nan boorleeb. ²⁵ Li kpaat alas yin tuu bokit bonkobit nan bon-yuyukit nba koo nan binba ki koo. I daa njan bonkobit koo bon-yuyukit koo bonbubokit nba koo na. N kat wann nan bi koowa. Li paak, i-i nmami, i sii be jakint nie. ²⁶ Ii tee kasii man, kii tee n yab, kimaan mine tee Yennu ki tee kasii, ki n ganni a

yii be i kuukoo, ki daa taa nan leeb, n̄aan kii tee n yab.

²⁷ “Joo koo poo nba kur tee jabaabuuroo koo ninnyodaano, yin jaato tana ki kpiu. Wunba tun nna, n̄ooe bann u kuun.”

21

Mannteeb nba sii tee kasii bianjinba

¹ Ki Yennu yet Moses a wun bet mannteeb nba tee Aaronn bonjai na a, “Manntoo daa be kuun marima ni ki tee u moŋ jakint, yoo nba ki u nikpiimo kpo, ² see ki li tee u naa, koo u baa, koo u bija, koo u bipoo, koo u ninja, ³ koo u niipoo nba daa ki kun joo, wunba ki u koo nanao n̄ayen̄koo ni. ⁴ U daa tee u moŋ jakint, kimaan n̄ooe tee u niib tooandaano.*

⁵ “Manntoo daa koor u yur, koo ki poon u tian, koo ki n̄ma u moŋ a lin wann nan u be parbiir ni. ⁶ Wuu tee popeendaano ki daa dint n sann fei. Waa mann jeet Yenpiinii maruŋ ki teenin na, li kpaal talas ki wuu tee popeendaano. ⁷ Manntoo daa kooŋt poo nba bo tee bonchonchon koo wunba ki tee poomunn, koo poo nba ki u sooro yeeto, kimaan mannteeb tee popeendamme ki teen min Yennu. ⁸ Niib na kur-ii chorin manntoo nan u tee popeendaano, kimaan u tuu jii jeet piinii ki mann maruŋ ki turin. Mine tee Yennu. N tee kasiie, ki te ki n niib tee kasii. ⁹ Li-i tee ki manntoo bipoo kpant bonchonchonni, u dinn u baa feiwa, yin joo bonpook man muu ki kpiu.

---

* **21:4** 21.4 Bi maan ni, maan na paak bannu paar.

10 “Baa moon kpan nba nammit na mannteeb yudaano yur paak, ki turo yaak nan wuu lia mannteeb liant na, li paak u daa nyikin u yut ki kan saat, koo ki pat u liant ki lin wann nan u be parbiir ni. 11-12 Bi jiu ki turima, u daa tee u moŋ jakinti, koo ki biir kasii lanbouŋ na ki nyi ki koo siaminba ki niro kpo doo, li-i lekii tee u baa koo u naa. Mine tee i Yennu. 13 Wun koon poomunn, 14 naan daa koon pakook, koo poo nba ki u soro yeto, koo poo nba ban chomm. Wun koon poomunn, u booru ni. 15 Nna-i kaa, u waas nba bo sii tee kasii na sii mok jakint. Mine tee Yennu, ki gano maa wuu tee mannteeb yudaano.”

16 Ki Yennu pak nan Moses 17 a wun yet Aaron a: “Laa nyii motana nan i maaru nba saa wei poor, wunba kur mok dan u gbanant paak kan mann jeet piinii maruŋ ki turimi. 18 Jo nba kur mok dan u gbanant paak kan mann maruŋ: wunba kur tee joŋ, koo wabik, koo wunba gbanant siar po mok dan, koo ki ki be fanu, 19 koo wunba ki u taayenn tee dian, koo kpinkponkpeenn, 20 koo wunba tee waagorik, koo wunba tee dekir, koo wunba ki u ninbinn yiar, koo wunba mok gbanant paak yiaru, koo wunba tee jatookir. 21 Aaron maaru ni, wunba kur mok dan u gbanant paak kan mann jeet piinii maruŋ ki turimi. 22 Li ni booru saa fit di jeet piinii nba ki bi jikit ki teenin na, laa tee kasii jeet, koo jeet nba mantik tee kasii na, 23 naan waa mok dan u gbanant paak na, u daa nakii kasii boor na, koo binbintir na boori. U daa koon kasii bona maŋ jakint, kimaan mine tee Yennu, ki teenir

kasii.”

²⁴ Linba nae ki Moses yet Aaronn nan Aaronn bonjai nan Israel niib kur.

22

Bianjinba ki Yenpiinii tee kasii

¹ Ki Yennu yet Moses ² a wun bet Aaronn nan u bonjai a, “I daa dint n kasii sann na fei, li paak ii baakit kasii piinii nba ki Israel teeb jikit ki teenin na. Mine tee Yennu. ³ Li-i tee ki a maaru na ni ki bi soo be nan jakint n̄aan nakin siaminba tee n kasii piinii nba ki Israel teeb teenin na, u ji kan ban mann binbintir na paak, laa jii motana nan yoo nba baat. Mine tee Yennu.

⁴ “Aaronn maaru na ni, wunba-i m̄ok gbanant paak yiaryoonn koo ki u gbanant nyi nyun, u kan fit di kasii piinii na, see yoo nba ki u tan sii yeen. Ki manntoo nba sii linba m̄ok jakint, u mun sii be jakint ni, waa sii kuumie, koo u jan yaari, ⁵ koo li-i tee ki u sii bonkobuk nba koo, koo nir̄o nba m̄ok jakint. ⁶ Ki manntoo nba sii linba m̄ok jakint maŋ mun sii be jakint ni nan yonbaak. U ji daa di kasii piinii maŋ, see ki u tan wur. ⁷ Yonnu-i baa yoo nba, u ji sii yeen ki saa fit di kasii piinii maŋ, kimaan li tee u jeete. ⁸ U daa n̄man bonkobuk nba kpo u t̄ioŋ, koo ki muuk ni bonkob-siok kpiiu; ki li saa te ki u be jakint ni. Mine tee Yennu.

⁹ “Mannteeb kur n tiar ki dia sennu nba ki n teen na. Nna-i kaa, bi saa koo biit nie ki kpo kpo, kimaan baa yê t̄ n kasii sennu na paak. Mine tee Yennu, ki te ki bi tee kasii.

¹⁰ “See binba nyii mannteeb maaru ni nae saa di kasii piinii maŋ, li-i lekii tee manntoo ŋaasaamoo koo u ŋaatoontunno, u daa di.

¹¹ Naan li-i tee ki manntoo na daa daabir ki pa likiriie, koo bi-i mar daabir maŋ u ŋaak ninjie, u saa fit di jeet nba ki manntoo gaan na. ¹² Manntoo bipoo-i saan kun joo nba ki tee manntoo, bonpook na kan fit di kasii jeet na.

¹³ Naan li-i tee ki manntoo bipoo sooro kpo, koo ki u sooro yeto, ki u ki mok biki, ki jen u baa ŋaak, nan waa din tee bik na, u saa fit di u baa jeet. Niganoo nba ki nyii manntoo maaru ni kan di jeet maŋ.

¹⁴ “Wunba kur kpet dii kasii piinii jeet maŋ, see ki u pa li mob, ki bia pukin siar li paak, li bokitu munŋmu ni yennkoo. ¹⁵ Manntoo na daa biir kasii piinii, ¹⁶ ki te binba ki kpiin nann na dir, ki saa baar nan biit ki tur bi moŋ, ki la tubdatu li paaki. Mine tee Yennu, ki teen piinii na kasii.”

¹⁷ Ki Yennu yet Moses ¹⁸ a wun wann Aaronn nan u bonjai nan Israel teeb kur sennu na a: “Li-i tee ki Israel niro, koo boorganii nba koo Israel tiŋ ni na baar nan mujoonu Yenpiinii, laa lek tee ki u gbeent mozonnie, koo u yanboo Yenpiiniiie, bonkobuk na daa mok daŋ. ¹⁹ Yennu kan gaar u piinii maŋ, see ki u baar nan bonkobjak nba ki mok daŋ, li nei koo pei koo buunii. ²⁰ I daa baat nan bonkobuk nba mok daŋ; Yennu kan gaari. ²¹ Li-i tee ki i soo baat nan weinanleeb Yenpiinii, a wun tur Yennu, ki loon Yennu n gaarir, li-i tee ki u gbeent mozonnie koo ki teen yanboo Yenpiiniiie, bonkobuk na daa mok daŋi.

²² I daa jikit bonkobjooŋ, koo wunba wob, koo

ki u gbanant siar boor ŋmit, koo wunba mək fakperuk, koo ki mək gbanant paak yiaru ki baat nann binbintir paak, a lii tee jeet Yenpiinii. ²³ Li-i tee yanbɔɔ Yenpiinii, i saa fit baar nan naab koo peeuk nba tee gbananwaarik, koo ki u gbanant ki ŋan fanu, ŋaan li-i tee ki i gbeent mɔsonnie, Yennu kan gaarir. ²⁴ I daa baat nan bonkobuk nba ki bi tɔɔ, koo ki nyinnɔ, ki teen Yennu. I daa tuun nna, i tij ni.

²⁵ “I mun bia daa gaan bonkobit, boorganu nuu ni, ki jikit teen Yennu ki li tee Yenpiinii. Li bonkobuk booru mək daŋ.* Yennu kan gaarir.

²⁶⁻²⁷ “Li-i tee ki bi mar naabik koo pebik koo bubik, i daa nyintɔ u naa boor daa ŋanlore na ni. Li-i tee ki li daa gari, i ji saa fit jiiu ki li tee Yenpiinii, ki joou muu ki tur Yennu. ²⁸ I daa jikit naab nan u bik, koo peeuk nan u bik, koo buuk nan u bik ki mann maruŋ dayenn kɔɔ ni. ²⁹ Li-i tee ki i yaa yin mann maruŋ ki lii tee niipoturu ki tur Yennu, yin wei u sennu na, ki u saa gaar i maruŋ. ³⁰ Ii tuu ŋman li nant kur, ki daa tent siar ki li yentir sanyaleeuku.”

³¹ Yennu din ŋamm yet a, “Sakin n sennu man. Mine tee Yennu. ³² I daa dint n kasii sann na fei; Israel teeb kur n bann nan n tee kasiie. Mine tee Yennu ki te ki i tee popeendamm. ³³ Ki n nyinnii Ijpt tij ni, a mii tee i Yomdaano. Mine tee Yennu.”

23

Ki jiiin jiantii jaamm po

---

* **22:25** 22.25 Boorganu din tuu tɔɔ bi bonkobite.

¹ Ki Yennu tur Moses ² sennu nba sii dia jiantii jaamm, yoo nba ki Israel teeb kur saa taan a bin jiantɔ a: ³ “I mɔk daanjanloobe ki sii tuun i toona. Nnaan daa njanlore daar tee foon daare, ki i saa foi. Daar man ni, i daa tuun siari, ii tuu taan leeb ki jiant Yennu. Yaa lek be siaminba kur, nnaan foon daar na tee Yennu yare. ⁴ Ii tuu mɔont Yenjiantu jaamm na, li yoo-i baar.

Yukitgar tiaru nan boroboro nba ki mɔk datinj jaamm

(Nikant 28.16-25)

⁵ “Yennu yukitgar* tiaru jaamm na piint nmaasinsinn, li daa piik nan nanna daar, daa-jobonne. ⁶ Li daa piik nan nanjmu daar, ki boroboro nba ki nmat datinj na jaamm piint. Laa saa nyi li daar ki saa tuu daa njanlore, sɔɔ kan di boroboro nba mɔk datinji. ⁷ Li pinpiik daar na ni, ii tuu taan leeb ki jiant Yennu, nnaan daa tuun siar daar man ni. ⁸ Ii tuu nɔɔb i jeet piinii ki tur Yennu, daa njanlore nɔɔk ni. Ki daa njanlore daar, yin taan leeb ki jiant Yennu, nnaan daa tuun siar, daar man ni.”

⁹ Ki Yennu yet Moses ¹⁰ a wun yet Israel teeb a, “Yoo nba ki i kɔɔ tinj nba ki n jikit ki teenii na ni, ki jaan i jeeti, yin jii sinsinn jeet na ki tur manntɔɔ. ¹¹ Ki u saa jiir ki tur Yennu ki li tee burchinpiinii, ki lin te wun gaari. Ki manntɔɔ na saa jiir ki pi Yennu, li foon daar sanyafannuk. ¹² Daar nba ni ki i saa pi i jeet piinii na, ii bia kpi li maruj pejak nba dii binyennkɔɔ, ki ki mɔk dan,

---

* **23:5** 23.5 Yennu malaka din kpii Ijipt teeb bijakpera, nnaan nyik Israel yab. (Nyinu 12.29)

ki lii tee mujoonu Yenpiinii maruᅇ, ¹³ ki jii yon nba ᅇmat nan kpanᅇanin b̄orik-gbina ᅇnanlee ki pukin jeet Yenpiinii paak. Ki li nubiru saa maᅇ Yennu. Ii bia tuu pukin til̄oᅇna das̄oᅇr Yenpiinii maᅇ po. ¹⁴ I tuu daa di jepaant maᅇ, laa tee jekaat koo li boroboro purika, see ki yin baar nan i piinii na ki tur Yennu-wa. I maaru kur n tuu tiar sennu na kii tuun yoo nan yoo.

*Jeet jaanu jaamm
(Nikant 28.26-31)*

¹⁵ “Ii tuu piin foon daar nba ki i jikit i sinsinn jeet ki teen Yennu na, li sanyafannuk, ki kan bak̄oi muna ᅇnanlore. ¹⁶ Ki dapiinᅇmu daar, li foon dajoontik sanyafannuk, ii tuu tur Yennu jepaant piinii. ¹⁷ ᅇaak kur n tuu baar nan boroboro kuna ᅇnanlee ki tur Yennu, ki lii tee burchinpiinii. Ii tuu jii yon b̄orik-gbina ᅇnanlee ki ᅇmat datinᅇ ki ᅇnam boroboro kun-yennk̄oᅇ, ki ji jii tur Yennu, ki li sii tee sinsinn jeet nba ki i jaan. ¹⁸ Ii tuu jii pei banlore, binba dii binyenn yenn, nan naajak, nan pejai banlee, binba ki m̄ok daᅇ, ki pukin boroboro na po, ki tur Yennu. Ki i saa jii mann ki joo muu, ki li tee piinii ki teen Yennu, ki kpab nan jeet Yenpiinii nan daan Yenpiinii na, ki piinii maᅇ nubiru saa maᅇ Yennu; ¹⁹ ki ji kpi bujak, ki li tee yanb̄omm Yenpiinii, nan pejagana banlee binba dii binn binn, lii muni tee weinanleeb Yenpiinii. ²⁰ Ki mannt̄oᅇ na saa jii sinsinn jeet boroboro nan pegana banlee na, ki lii tee burchinpiinii ki teen Yennu, ki tee mannt̄oᅇ yar. Yenpiinii na teen kasiie. ²¹ Daar maᅇ ni, i daa tuun i m̄oᅇ toonsiar, ᅇaan taan ki jiant

Yennu. I maaru kur n tuu tiar sennu na kii tuun yoo nan yoo, baa lek be siaminba kur.

²² “Yoo nba ki i tuu jaan i jeet na, i tuu daa jaan i kpakpini, koo ki nmat lei yaa bo jaan siami. Ii nyikir ki tur talasdamm nan boorganii. Yennu-e tee i Yomdaano.

*Binpaann jaamm
(Nikant 29.1-6)*

²³⁻²⁴ “Nmaarii njanlore ni, li pinpiindaar, ii tiar daar man ki lii tee burchindaar nba tee foon, ki taan boyennkoo boor ki jiant Yennu, yoo nba ki i gbat naatunn mo. ²⁵ Ii jii jeet Yenpiinii ki joo muu ki tur Yennu, njan daa tuun i moŋ toonn li daari.”

*Biit nammir daar
(Liifai teeb 16.2-34; Nikant 29.7-11)*

²⁶ Ki Yennu yet Moses a, ²⁷ “Nmaarii njanlore ni, li daa piik daare tee biit nammir daar. Ki i saa mann maruŋ ki nyinn niib bi biit ni. Daar man ni, i daa di siar faba. Ii taan leeb ki jiant min Yennu, njan jii i piinii ki joo muu ki tur min Yennu. ²⁸ I daa tuun i moŋ toonn li daar, kimaan li daare ki i saa mann maruŋ ki nyinn biit. ²⁹ Wunba dii jeet daar man ni, n ji kan ban pukino n niib po. ³⁰ Ki li-i tee wunba mun tun u moŋ toonn daar man ni, min Yennu tioŋo saa kpiu. ³¹ I kpan daa tuun toonn nan waama. Ki sennu nba na tee linba sii tun be-e ki tee yimm nan i yaaboona yar, yaa lek koo siaminba kur. ³² Laa nyii nmaarik man ni daa npanyia daajobonn, ki saa tuu dapiik daar daajobonn, ii

tiar man nan li tee burchindaare, ki tee foon daar ki turi, soo daa di jeet daar man ni.”

Lanbont jaamm
(*Nikant 29.12-40*)

³³ Ki Yennu yet Moses ³⁴ a wun bet Israel teeb a: “Njmaarii njanlore ni, li dapiik nan njanjmu daare ki Yennu lanbouj jaamm piint, ki saa dian daa njanlore. ³⁵ Ki daa njanlore na sinsinn daar, ii taan leeb ki jiant Yennu, njan daa tuun i moŋ toonn li daar. ³⁶ Li daa njanlore man, ii tuu jii jeet piinii ki joo muu ki tur Yennu daar kur, ki daananniin daar, yin taan leeb ki jiant Yennu, ki bia jii jeet piinii ki turo. Li daar tee jiantu daare, i daa tuun i moŋ toonn daar man ni.

³⁷ “Linba na nbae tee Yenjiantu jaamm nba ki Yennu senn ki i sii baakitɔ, yoo nba ki i taant leeb ki jiantiro, ki teenɔ i jeet piinii, nan mujoonu piinii, nan bonkobit piinii, nan daan piinii, nan bianinba ki li kpaa talas ki i saa baar nann, daar kur nook ni na. ³⁸ Marint nba na pukin foon daar kur piinii, nan i yoo kur piinii, nan i Yenpiinii nba ki i gbeent i moŋsona, nan i yanboɔ piinii nba ki i jikit ki teen Yennu na po.

³⁹ “Yoo nba ki i jaan i jeet ki gbenn, yin tiar ki di jaamm na, ki saa tuu daa njanlore. Ii tuu piin njmaarii njanlore ni, daa piik nan njanjmu daar. Sinsinn daar na sii tee burchindaar, ki tee foon daar, ki daa nanniin daar bia tee foon daar. ⁴⁰ Li sinsinn daar na, ii tuu gann tiloona nba njan i tiinii paak, ki bia choo kaatfaat nan tiik yiinii nba mok faat, ki piin kii kpamm nan parpeenn, kii baakit Yennu, ki saa tuu daa njanlore. ⁴¹ Ii tuu

tiar ki mann maruŋ na daa ŋanlore, binn kur ni. Li tee i maarue-ii dia sennu na, mɔkmɔk nan mɔkmɔk. ⁴² Israel teeb kur tuu sii dɔɔ lanbont nie daa ŋanlore maŋ ni, ⁴³ ki lin te ki i yaaboona n bann nan Yennu bo te yimm Israel teeb kɔɔ lanbont ni, yoo nba ki u nyinni Ijpt tinj ni na. Njɔɔe tee i Yomdaano Yennu.”

⁴⁴ Nna bannue ki Moses din tur Israel teeb sennu na a bin tuu tiar Yenjiantii jaamm na ki baakit Yennu.

24

Ki jiin fita gotu po (Nyinu 27.20-21)

¹ Ki Yennu yet Moses ² a wun tur Israel teeb sennu nba na: Ii baar nan olif tiik kpan,* ki lin te ki i fita na-ii di yoo nan yoo, lanbouŋ na ni. ³ Ki daajoouk kur Aarɔnn tuu saa joor, ki lin di ki yent sanyiɔk, Yennu tɔɔnn, siaminba ki chinchenn dɔɔk na, mɔlor lakir na boor, siaminba tee kasii yaa kasii. Ii tian man sennu na yoo nan yoo. ⁴ Aarɔnn tuu sii gorii fita nba see salinŋana senta paak na, ki tuu sii diitir ki li di yoo nan yoo, Yennu tɔɔnn.

Ki jiin boroboro nba tee Yennu yar na po

⁵ Jiin yon bɔrik-gbina piik nan ŋanlee ki teen boroboro kuna piik nan ŋanlee ki pur, ⁶ ki paan boroboro kuna maŋ chaabu munlee, teebul nba ki bi taanir nan salima na paak, ki paanir ŋanloob-loob, ki lii be Yennu tɔɔnn, ⁷ ki tɔɔn bonnunubit nba ŋan ki yekin nan chaabu kur, ki

* **24:2** 24.2 Olif tiik kpan ŋan, ki li daauk bia paar.

lii see boroboro seenu ni nan li tee piinii ki teen Yennu. ⁸ Foon daar kur ii tuu saan nan boroboro na ki paan Yennu tɔɔnn. Li tee Israel teeb toonne yoo nan yoo. ⁹ Boroboro na tee Aarɔnn nan u maaru yare, ki bi saa dir kasii na boor, kimaan li tee kasii yaa kasii jeet nba ki bi tur Yennu-e, ki tee mannteeb yar.

Ki jiin daanɔ nba tun ki chirin ki bi jaatɔ tana na po

¹⁰ Jasɔɔ din be ki u baa tee Ijpt niro ɲaan ki u naa tee Israel niro. Ki u naa sann tee Selomif ki tee Dibri bipoo ki nyii Dann maaru ni. ¹¹ Ki bi be kaan ni ki jɔɔ na tan kɔn nan Israel niro. Kɔnn na niɲe ki u sat mɔtont ki tur Yennu. Ki bi jiiu ki baar nanɔ Moses boor. ¹² Ki u te ki bi kɔɔnɔ loor ni, ɲaan guu yoo nba ki Yennu tan saa wannib baa saa teenɔ bianjinba.

¹³ Ki Yennu yet Moses a, ¹⁴ “Jiin jɔɔ na ki nyinnɔ kaan na kpiɲ. Ki wunba kur gbat ki u sat min Yennu mɔtont, wun paan u nii jɔɔ na yur paak, ki lin wann nan u tun biira. Ki niib na kur n jaatɔ tana ki kpiu, ¹⁵ ɲaan yet Israel teeb kur nan wunba sat mɔtont ki tur min Yennu, li daanɔ saa la tubdatu li paaka, ¹⁶ ki bi saa kpiu. Israel niro koo boorganii nba kur kɔɔ Israel tinj ni ɲaan sat mɔtont ki tur min Yennu, bin kpiu. Niib kur nba be kaan ni n jaatɔ tana ki kpiu.

¹⁷ “Wunba kur nyinn nisaarik manfoor, yin kpiu. ¹⁸ Wunba kur kpii u lɔɔ bonkobuk, yin te ki wun pa li paak. Li sennu tee manfoor-i nyii, manfoore n pa li paak.

¹⁹ “Li-i tee ki niro tur u lɔɔ dan, laa tee linba kur, yin mun teen nna ki turɔ. ²⁰ Li-i tee ki u

jint kpabirie, yin mun jint u kpabir. Li-i tee ki u kpakir ninbinnie, yin mun kpakir u ninbinn. Li-i tee ki u faa fokit nyannie, yin mun fokit u nyann. Daŋ nba kur ki niro tur u loo, yin mun tun nna ki tur. ²¹ Wunba kur kpai bonkobuk, yin te ki wun pa li paak, ŋaan wunba kpai niro, yin mun kpai. ²² Sennu na dia i kure, yimm Israel teeb nan boorganii nba koo nani na, kimaan mine tee i Yomdaano Yennu.”

²³ Yoo nba ki Moses yet nna maŋ ki tur Israel teeb na, ki bi jii joo na ki nyii nana kaan na kpin, ki saa jaato tana ki kpai. Nna bannue ki Israel teeb tun, nan bianinba ki Yennu wann Moses a bin tun na.

25

Bina ŋanlore ni tee foon binne (Sennu 15.1-11)

¹ Ki Yennu pak nan Moses, Sainai joo paak ² a wun tur Israel teeb sennu na a, “Yoo nba ki i koo tin nba ki Yennu teenii na ni, yin baakit Yennu, ki daa ko kpaant bina ŋanlore kur ni. ³ Ii tuu ko ki bur i kpaant ki bia ŋamm i tilontii, ŋaan kii taant i jeet, bina ŋanloob, ⁴ ŋaan bina ŋanlore na ni-ii tee foon ki tur tin na, ki tee binn nba tee Yennu yar. I daa buur i kpaant, koo ki ŋamii i tilontii. ⁵ I daa jaan jeet nba ki soo ki bur, ŋaan ki li pia li tɔŋ ki nami; i bia daa tikii tilontii nba ki i ki ŋammir na loona. Li tee foon binne ki tur tin na. ⁶ Yaa lek ki koo tin na binn maŋ ni na, ŋaan tin na saa nan jeet ki turi, ki lin jaŋ yimm nan i ŋaadaaba, nan i ŋaatoontunna, nan boorganii

nba koo nani na, ⁷ nan i bonkobit, nan muuk ni bonkobit. Ki linba kur nan, yin jii di.

Ki jii faar jii nu po

⁸ “Kanin bina njanlore li taar munlore, ki bina na kur sii tee bina piinna nan njanoria. ⁹ Ton, ki njanoria njanlore ni, li dapiik daar tee biit njanmir daare. Fan tun soo ki wun lin tin na kur po kii peeb naatunn. ¹⁰ Nna bannue ki a saa nyinn binn nba pukin piinjmu na ki li be li soo, ki ji moont ki tur soo kur yent man ni nan woruku be. Binn man ni sarwaat nba bo kai, bi saa jii ki tur bondamm koo bi maaru, ki wunba kur ki bi bo kai, ki u tee daabir, u saa nmat kun u njanii boor. ¹¹ I daa buur i kpaant koo ki jaan jeet nba pia li tinu, koo ki po tiinii nba ki i ki njanm na loona. ¹² Binn man kur sii tee kasiie ki turi. I sii di jeet nba ki tin na name.

¹³ “Nyikinhab binn na ni, soo kur sarwaauk saa nmat u boor. ¹⁴ Li-i tee ki i soo bo kai tin ki tur u booru ni niroie, koo ki daa tin, u booru ni niro boori, i daa njanm leebi. ¹⁵ Ii got ki laan tin man nba saa nan jeet bina bianinba, ki saa tuu nyikinhab binleer nba baat na, ki yin di li daauk nna. ¹⁶ Li-i tee ki bina na yabi, fan pukin daauk, li-i muni tee ki bina na waari, fan wat daauk, kimaan linba ki u kai na tee bina nba ki li bo saa nan jeete. ¹⁷ I daa njanm i leeb. Ii mok man yentinu. Mine tee i Yomdaano Yennu.

Ki jii bina njanlore na ni jeet po

¹⁸ “Sakin ki wei Yennu sennu nan wannu, ki i sii be i yamani tin man ni. ¹⁹ Ki tin man sii naan

li jeet, ki i sii laat di linba kur ki i loon, ki sii be i yamani.

²⁰ “Naaan ki i saa boi a, ‘Ti saa di bee binn nba pukin bina njanlore na ni, li-i tee ki ti ki bur ki bia ki jaan jeeti?’ ²¹ Yennu saa teen piisime tinj na paak, binn nba pukin njanloob na ni, ki te jeet n nan ki lin fit dinnii ki janj bina nantaa. ²² Yaa tan sii buur bina nanniin ni na, naan i sii di jekperit nba ki i din koo ki jaan bina njanloob ni nae, ki i sii mok jeet bonchiann ki di, nan yaa tan saa jaan li binn jeet.

Ki jiin sarwaat jiinu po

²³ “I daa koi tinj ki chabini, kimaan i ki yen, li tee Yennu yare, ki i tee nan saamm na, ki u turi, ki i tuun nann toonn.

²⁴ “Li-i tee ki soo koi tinj, u mok yaak ki tan saa nmat daa. ²⁵ Li-i tee ki talas koo Israel niro, ki li mabo, ki u koi u tinj ki tur soo, u ninyiar n tan daa ki jiino. ²⁶ Li-i tee ki wunba ki mok nikpiimo ki u saa daa ki jen nanni, li-i tee ki u tan mokit yoo nba, u saa fit daa tinj manj u tioj. ²⁷ U saa bikin bina nba biar nae ki saan tuu nyikinhab binn, ki bann joo na nba bo saa la nyoot bianjinba, ki pau likirii li bannu, ki ji yent u tinj. ²⁸ Naaan li-i tee ki u ki mok likirii saan ki saa pa ki gaar linba ki u bo koi na, lin kpakin wunba bo daa na boor ki saa tuu nyikinhab binn. Ki binn manj ni lin jiin tur wunba bo koi na.

²⁹ “Li-i tee ki jasoo koi u naak, ki li be doo nba ki bi maa joonn ki lint ni-ie, u mok yaak nan wun nmat daa, laa jii daar nba ki u koi na ki tan tuu binyennkoo. ³⁰ Naaan li-i tee ki li binn gar ki u ki

fit daa u ŋaak maŋi, wun kɔŋ, ŋaan ki lin kpakin daaro na peŋ, ki ji sii tee ŋoo nan u maaru faar, ki u ji daa jiiint nyikinchaab binn ni. ³¹ Ŋaan ŋei nba be doi nba niŋ ki li ki maa joona na, ii jiir ki lii tee nan sarwaat na; binba bo yenir na mɔk yaak nan bin ŋmat daa bi ŋei; ŋaan li-i tee ki bi ki fit daa, ii tuu jiiinir nyikinchaab binn ni. ³² Liifai booru ŋarin tuu saa fit ŋmat daa bi ŋei yoo nba kur, linba be bi doi ni ki bo tee bi yara. ³³ Li-i tee ŋaak nba be doi maŋ ni, ki Liifai booru ni niro bo kɔi, ŋaan ki ki fit daari, bin tan jiiinɔ nyikinchaab binn na ni, kimaan ŋei nba ki Liifai teeb yen bi doi niŋ na tee bi tiɔŋ faare, Israel teeb sinsuuk ni. ³⁴ Ŋaan tiŋ nba kook Liifai doi, ki bi joon bonkobit li ni na, soo daa kɔiri. Li tee ŋamm Liifai teeb faare mɔkmɔk nan mɔkmɔk.

Ki jiiin kpentu po

³⁵ “Li-i tee ki i loo Israel niro koo ki kpia-i, ki talas koo, ki u kan fit somm u mɔŋi, yin sommɔ nan yaa bo saa somm boorganu niro koo saamo bianŋinba na, ki lin te wun fit kii be nani. ³⁶ I daa gaan nyoot linba ki i turo kur paaki, kii mɔk yentinu ki te ki i loo Israel niro-ii be nani. ³⁷ I daa te ki u pa nyoot, likirii nba ki i kpentɔ na paak, ki bia daa pukii nyoot, jeet nba ki i kɔio na paaki. ³⁸ I Yomdaano Yennu, wunba nyinni Ijipt a wun turi Keenann tiŋ, kii tee i Yennu na sennue na.

Ki jiiin daaba ŋaanu po

³⁹ “Li-i tee ki a loo Israel niro koo kpia-a, ki talas koo, ki u koi u mɔŋ ki tura, a wuu tee daabiri, a daa te ki u tuun nan daabir na. ⁴⁰ Wuu koo nana nan joo nba saa tun ki a pau na, kii

tuuma, ki saa tuu nyikinhab binn. ⁴¹ Sakir man ni, a saa ḡaa ḡoo nan u waas, ki wun ḡmat kun u ḡaak ni, nan u yeejamm faar boor. ⁴² Israel teeb tee Yennu daabae, ki u din nyinnib Ijipt. Soo ji kan koib ki bi be daabisin ni. ⁴³ I daa diinib kenken, ḡaan kii moƙ yentinu. ⁴⁴ Li-i tee ki i loon daaba, yin saan ki daab niib nba koƙ ki lintii na boor. ⁴⁵ I bia saa fit daa boorganii nba koƙ nani na waas. Wabooru nba ki bi marib i tiḡ ni na saa fit kpant i faar, ⁴⁶ ki i saa jiib ki tur i waas ki bii tee i waas faar. Ki bi sii tuumm nan bi kuun. ḡaan i daa diin i loo Israel nisoo kenkemi.

⁴⁷ “Li-i tee nan boorganu koƙ nani ki tan moƙit, ḡaan ki talas koƙ i loo Israel niro, ki u koƙi u moḡ nan daabir na ki tur boorganu na, koo boorganu man nikpiinsoo, ⁴⁸ waa lek koƙi u moḡ na, ḡaan u moƙ yaak nan wun jen. U ninjamm yeno saa fit daau ki jen nano ḡaak ni, ⁴⁹ koo u baa naa bik, koo u baa naa bik bija, koo u ninyiar, saa fit daau ki jen nano; koo u moḡ-i tuun ki laat likirii ki li janito, u saa fit daa u moḡ. ⁵⁰ U saa yet wunba daau na ki bin kan bina nba ki u bo koƙi u moḡ ki turo na, ki saa tuu nyikinhab binn nba baat na. Likirii nba ki u saa pa ḡaan bin ḡaau na, sii tee nan baa tuu jii niro ki pau bianinba nae. ⁵¹⁻⁵² U saa got bina nba tenne, ki pa jii li likirii ki turo. ⁵³ Bin diau nan baa tuu jii toontunno binmunn bianinba na, ki saa tuu li bina. Ii got ki u chanbaa daa diino kenkemi. ⁵⁴ Li-i lekii tee ki u ki la u moḡ ḡmakita na ni, ḡaan bi saa ḡaa ḡoo nan u waas nyikinhab binn nba baat na. ⁵⁵ Israel niro kii fit tee daabir yoo kuri, kimaan yimm Israel teeb tee Yennu daabae. Ḥooe nyinni

Ijpt tinj ni, ki tee i Yomdaano Yennu.”

26

*Ki jiin mɔsaku piisin po
(Sennu 7.12-24; 28.1-14)*

¹ Ki Yennu yet a, “I daa namii pata koo ki sent siara ninnaunu, koo tanchaaka, koo tanjabirkara, ki jiantiri. Mine tee i Yomdaano Yennu. ² Ii dia n foon daar na, kii baakit siaminba ki i jiantirin na. Mine tee Yennu.

³ “Li-i tee ki i gaar n sennii ki bia saak n wannu na, ⁴ n saa te saak n baa li binbaayoo, ki lin te tinj n nan jeet, ki tiinii n mun lon loona. ⁵ Ki i bonbuburit saa nan bonchiann, ki i kpan sii jaan jeete ki saa tuu tiloona punpoo yoo. Ki i bia sii po tiloona ki saa tuu jeet bunburyoo. Ki i sii laat ki di linba kur ki i loon, ki bia sii be i yamani, i tinj ni.

⁶ “N saa turi parmaasir i tinj ni, ki i sii fit doo goont, ki kii tiin soo janmaanii. N saa nyinn bonkob-susoot nba be tinj na ni, ki tobii ji sii kaa. ⁷ Ki i saa kon ki nyann i datai. ⁸ Ki i jab banjmu saa fit kon nyann i datai kobik, ki i jab kobik saa fit kon ki nyann i datai tusaa piik. ⁹ N saa teen piisin i paak, ki turi waas bonchiann; n sii dia n molor nani. ¹⁰ Ki i saa jaan jeet bonchiann, ki lin fit dia-i binmun, ki i tuu tan saa nyinn jekperit na ki bakin, naan kon japaant. ¹¹ N sii be nani n kasii lanbouj na ni, n kan ban naaini. ¹² N sii be nani, ki tee i Yennu, ki i mun tee n niib. ¹³ Mine tee i Yomdaano Yennu, wunba nyinni Ijpt tinj ni, a i ji daa ban ki tee daaba, ki biir panj nba

din sikinti tinj ni na, njaan te ki i somm ki i yura goon.”

Ki jiin moyêtuk tubdatu po

(Sennu 28.15-68)

¹⁴ Ki Yennu namm yet a, “Li-i tee ki i ki sak n sennii, i saa la tubdatu. ¹⁵ Li-i tee ki i ki saak n sennii nan n wannu, ki biir molor nba ki n senni na, ¹⁶ n saa dat i tubawa, ki baar nan bonbilankant i paak, yiaru nba saa te ki i koot nan gbanantouŋ, linba saa jooŋni, ki bia biiri, ki yin tan kpo. Ki i saa bur i bonboorii, njaan li sii tee yanne, kimaan i datai saa nyanni ki di linba kur ki i bur. ¹⁷ N saa lek n numm, ki lin te bin nyanni, ki binba ki loon i maan na, njamme sii dia-i ki nmanj. Ki i tan sii tiin, njaan ki soo ki waa beeri.

¹⁸ “Ki li-i lekii tee linba na kur tun, njaan ki i ki sak ki gaar n sennu, n saa namm pukin i tubdatu taar munlore, i biit paak. ¹⁹ N saa goor i karinbaan-tubkpaasuk na; ki saa te saak kan ban baa, ki i tinj saa koore ki wakir nan kut na. ²⁰ Ki i toontunchioŋ na sii tee yanne, kimaan i tinj na kan nan jeet, ki i tiinii mun bia kan lon loona.

²¹ “I-i biaki namm ki yêtin ki ki saak n sennu, n bia saa namm pukin i tubdatu fuunu munlore, nan bianjinba ki i toonbiit janjir tee na. ²² N saa tun bonkob-susoot bin lekii, ki kpi i waas, ki boont i bonkobit, ki yin tenn waaminna, ki lin te ki i sonii n biar yann.

²³ “Ki li-i tee tubdatu na kur baari, njaan ki i yêtin, ki ki gbiint ki wei n sennu, ²⁴ njann n bia saa namm dat i tuba taar fuunu munlore ki lin gar sinsinn yar na. ²⁵ N saa te ki tobii n faai ki

lin dat i tuba, kimaan i biir min nan yimm molor nawa, ki yi-i tanji saan doi ni a yin paaki, n saa te yiarkanbant n baa i paak, ki li saa mukisi ki yin jii i moŋ ki tur i datai. ²⁶ N saa waan i jeet turu, ki lin te ki i poob piik tuu saa taan ki pur boroboro diiuk yennkoo ni, ki i tuu saa biit jeet waan waan ki tur leeb. Ki i saa di li kur ŋaan ki kon bia mokii.

²⁷ “Ki li-i lekii tee linba na kur tun ŋaan ki i ki sak gaar n sennu, ²⁸ n sii be wutoor ni, ki ŋmant i paak, ki te ki i tubdatu n pukin taar fuunu munlore ki gar sinsinn yar na. ²⁹ Ki kon tan saa paak nii, ki lin te ki yin ŋman i waas. ³⁰ N saa biir i tingbana nba be kunkona ni, ki bet i bonnunubit binbinta, ki lu i gbanankpeena na, i pata nba baa na paak. Ki i sii nubir n boor. ³¹ N saa te ki i doi n kpant langbent, ki biir i jiantboa, ki yêt i maruŋ. ³² N saa biir i tiŋe fas fas, ki lin bakit i datai nba saa koo leŋ na nan li biiru. ³³ N saa te ki tobii n faai, ki yati, ki yin koo digbangana ni, ki i tini n biar yann, ki i doi n kpant langbent. ³⁴⁻³⁵ Ki i tiŋ na saa la foon, bina nba ki i bo ki turo foon na; ki li doo yann ki foi, ŋaan ki i be daabisin ni, i datai tiŋ ni.

³⁶ “N saa te ki jijeet n koo yimm nba be datai tiŋ ni na, ki li-i lekii tee ki wouŋ da tutuuk paaki, ŋaan ki yin chiar. I saa chiare nan bi waa beeri tob niŋ na, ki saa baa tiŋ ni, ŋaan ki dataak ki kpiaini. ³⁷ I saa liat leeb, ŋaan ki soo ki waaini. Ki i ji tan kan fit kon nan i datai. ³⁸ I tan saa kpo datai tiŋ nie, ki i datai tiŋ saa boonti. ³⁹ I waaminna nba saa tenn ki mok manfoor i datai

tiŋ ni na tan saa di fara, kimaan i yanbɔmm paak, nan i yeejamm yanbɔmm paak.

⁴⁰ “Naan li-i tee ki i yaaboona kat wann bi mɔŋ yanbɔmm nan bi yeejamm yanbɔmm, binba din yêtin ki biirin, ⁴¹ ki te ki n donn wutoor bi paak, ki te ki bi saan daabisin ni, bi datai tiŋ ni na, li-i tee ki i maaru sikin bi mɔŋ, baa la tubdatu bi yanbɔmm nan tubkpaasuk paak na poor po, ⁴² n saa tiar n molor nba ki n lor nan Jakɔb nan Aisak nan Abraham nawa, ki ŋamm pant n mɔsonn nba ki n senn maa n tur n niib tiŋ na. ⁴³ Sinsinn daann, see ki tiŋ na biar li kuukɔɔ, ki lin te ki wun la u foon, ki bin mun pa paatii nan baa yêtin ki ki gaar n sennu nan n wannu na. ⁴⁴ Naan baa lek daa be bi datai tiŋ ni na, n kan nyikib yann, koo ki boontibi. Ki li saa te n molor namm n pot. Mine tee bi Yomdaano Yennu. ⁴⁵ N saa ŋamm pant n molor nba ki n din lor nan bi yeejamm nawa, yoo nba ki n din wann digbana kur n paŋ nba tee, ki nyinn n niib Ijpt tiŋ ni, a mii tee bi Yomdaano Yennu na.”

⁴⁶ Linba na kur tee sennu nan wannu nba ki Yennu tur Moses, Sainai jɔɔr paak, a wun wann Israel teeb nae.

27

Sennu nba dia Yenpiinii

¹ Ki Yennu tur Moses ² sennu nba waa na, a wun wann Israel teeb: Li-i tee ki bi soɔ sat mɔb a u saa jii nirɔ ki tur min Yennu, wuu tanji loon nirɔ maŋ, wun pa likirii ki tur min Yennu ŋaan gaaro. ³⁻⁷ Ki paatii na n jaŋ u kpetuk nba tee bianinba:

Joo nba dii bina piinlee ki saan tuu binpiinloob,
 u paatii sii tee salinkuna piinɲmue.
 Poosubirtoo paatii sii tee salinkuna piintaae.
 Naasimo nba dii bina ɲanɲmu ki saa tuu piinlee-
 e,
 u paatii sii tee salinkuna piinlee.
 Sapaamo paatii sii tee salinkuna piike.
 Waas nba tee bonjai ki daa ki dii bina ɲanɲmu,
 bi paatii sii tee salinkuna ɲanɲmue.
 Waas nba tee bonpoi, bi paatii sii tee salinkuna
 ɲantaae.
 Joo nba gar bina piinloob,
 u paatii sii tee salinkuna piik nan ɲanɲmue.
 Ki poo nba gar bina piinloob, u paatii sii tee
 salinkuna piike.

⁸ Li-i tee ki joo nba sat mɔb na nami, ki kan fit
 pa paatii na, wun baar nan daano manɲ manntoo
 boor, ki manntoo na saa wat u paatii ki lin jan
 bianɲinba ki joo na saa fit pa.

⁹ Li-i tee ki mɔsonn na gaan bonkobuk nba ɲan
 nan Yenpiinii, li bonkobuk tee Yennu yare, ¹⁰ ki
 joo nba bo sat mɔsonn na ji kan pa bonkob-
 loo ɲaan gaaro, li-i tee ki u tun nna, ɲann bi banlee
 kura tee Yennu yabe. ¹¹ ɲaan li-i tee ki mɔsonn
 na gaan bonkobuk nba koo, linba kan fit mann
 maruɲ ki tur Yennu, joo na n jii bonkobuk na ki
 saan nann manntoo boor, ¹² ki manntoo na saa
 senn li paatii, ki jan li ɲant nan li biit. Waa saa
 yet linba, ɲanne sii see. ¹³ Ki li-i tee joo na loon
 wun ɲmat ki daaie, wun pa li daauk, ki bia pukin
 likirii li bokitu munɲmu ni yennkoo.

¹⁴ Li-i tee ki soo jii u ɲaak, ki yaa li tee Yennu
 yare, manntooe saa senn li ɲant nan li biit daauk.

Ki manntoo nba saa senn linba kur, ñanne sii see. ¹⁵ Ki li-i tee daano nba jikit ki teen Yennu na, ki u bia loon wun ñmat daaie, wun pa li daauk, ki bia pukin likirii li bokitu munñmu ni yennkoo.

¹⁶ Li-i tee ki jasoo jii u tin bokir ki tur Yennu, bin senn li daauk, ki lin jañ nan bonboorii bianjinba saa bur li yiar ni, ki lii tee salinkuna piik borik-gbinn kur paak. ¹⁷ Li-i tee ki u jii tin na ki tur Yennu nyikinchab binn na ninje, li daauk sii tee li mobe. ¹⁸ Naan li-i tee ki nyikinchab binn gar ki gbenniewa, manntoo na saa bikin ki got bina nba tenn ki saa tuu nyikinchab binn nba waa na, ki ji senn tin na daauk ki lii waar. ¹⁹ Ki li-i tee joo nba jii tin na ki tur Yennu na loon wun ñmat daaie, wun pa li daauk ki bia pukin likirii li bokitu munñmu ni yennkoo. ²⁰ Li-i tee ki tin daano na ki ñmat daa tin na Yennu boorii, naan koi ki tur soo-ie, wu-u tani loonir, u ji kan fit daa. ²¹ Ki nyikinchab binleer nba waa na, bi saa nyinn tin na paanu ni, ki li sii tee kasii, ki tee Yennu faar, ki mannteeb sii yen.

²² Li-i tee ki jasoo jii u tin nba ki u daa, a wun tur Yennu, ²³ manntoo na n bikin li daauk, laa nyii li yoo na, nan bina nba biar ki saa tuu nyikinchab binn, ki joo na saa pa li likirii daar mañ ni; ki likirii na sii tee Yennu yar. ²⁴ Nyikinchab binn na ni, bi saa jii tin na ki tur wunba bo koi na, koo u maaru.

²⁵ Bona kur daauk sii tee yomm nan bianjinba ki yudamm wann nae.

²⁶ Bonkobit kur sinsinn matii sii tee Yennu yare. Ki soo daa ban jikitir ki teen Yennu, ki yaa li tee yanboo Yenpiinii. Laa tee li naabik,

koo pebik, koo bubiki, li tee Yennu yare. ²⁷ N̄aan bonkobit nba k̄ōo, li sinsinn matii, i saa fit daab, ki pa li daauk nba see, ki bia pukin likirii li b̄okitu mun̄ḡmu ni yennk̄ōo. Li-i tee bondaan̄o ki ḡmat daau, mannt̄ōo na saa fit k̄ōi ki tur s̄ōo, ki wun pa li daauk nba tee bian̄inba.

²⁸ S̄ōo kan ban k̄ōi koo ki ḡmat daa linba kur ki u chab Yennu, laa tee li nisaarik, koo bonkobuk, koo tin̄, li kpant Yennu yara. ²⁹ Li-i lekii tee nisaarik gbaa, wunba ki bi jiiu chab Yennu, i ji daa ḡmat daau, bin kpiu.

³⁰ Ii jii i bonbuburit piik ni yennk̄ōo ki tur Yennu, laa tee jebin koo til̄ōona, li tee Yennu yare.

³¹ Ki li-i tee ki jas̄ōo loon wun ḡmat ki daaie, wun pa li daauk nba see, ki bia pukin likirii li b̄okitu mun̄ḡmu ni yennk̄ōo. ³² N̄aak ni bonkobuk booru kur kann piik ni yennk̄ōo tee Yennu yare.

³³ Bonkobuk daan̄o na daa lukitir ki gani bonkob-butimii, ḡnaan nyikin bonkob-gbeḡa, wu-u yakir ki jii bonbutimii na ki li tee piik ni yennk̄ōo, ḡnaan bonkobit banlee maḡ kur tee Yennu yabe, u bia ji kan fit ḡmat daab.

³⁴ Sennu nba nae ki Yennu tur Moses, Sainai j̄ōo paak, a lii dia Israel teeb.

Yennu Gbouj Moor
Bimoba: Yennu Gbouj Moor Bible

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bimoba

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

00d89ba0-4677-52d9-9bc5-aa3d7c5c966d